ACORDUL DE FINANȚARE

CONDIȚII SPECIALE

Comisia Europeană, denumită în continuare „**Comisia**", acționând în numele Uniunii Europene, denumită în continuare „**UE**",

pe de o parte, și

Guvernul Republicii Moldova, denumit în continuare „**partenerul**", reprezentat de Ministerul Finanțelor,

pe de altă parte,

convin după cum urmează:

Articolul 1 – Tipul acțiunii

1.1. UE este de acord să finanțeze, iar partenerul este de acord să accepte finanțarea următoarelor acțiuni:

UE pentru Reforme
NDICI-GEO-NEAR/2021/43053 – OPSYS Act-60606 în legătură cu JAD.943389

Această acțiune este finanțată din bugetul UE în temeiul următorului act de bază: Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa Globală.

1.2. Costul total estimat al acestei acțiuni este de 27 000 000 EUR, iar contribuția maximă a UE la această acțiune este stabilită la 27 000 000 EUR.

1.3. Partenerul nu cofinanțează acțiunea.

Articolul 2 – Perioada de executare

2.1. Perioada de executare a prezentului Acord de Finanțare, astfel cum este definită la articolul 15 din Anexa II (Condiții generale), începe la data intrării în vigoare a prezentului Acord de Finanțare și se încheie la 96 luni de la această dată.

2.2. Durata perioadei operaționale de punere în aplicare este stabilită la 72 luni.

2.3. Durata perioadei de finalizare este stabilită la 24 luni.

Articolul 3 – Destinatari

Toate comunicările privind punerea în aplicare a prezentului Acord de Finanțare se fac în scris, se referă în mod expres la această acțiune, astfel cum este identificată la articolul 1.1 din prezentele condiții speciale, și se trimit la următoarele adrese:

a) pentru Comisie

Dl Jānis MAŽEIKS
Șeful Delegației UE în Republica Moldova
10, Mitropolit Petru Movila Street
MD-2004 Chișinău
Republica Moldova

b) pentru Partener

Dl Dumitru BUDIANSCHI
Ministrul Finanțelor a Republicii Moldova
Constantin Tănase 7 str.,
MD-2005 Chișinău
Republica Moldova

Articolul 4 – Punctul de contact OLAF

Punctul de contact al partenerului care are competențele adecvate de a coopera direct cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) pentru a facilita activitățile operaționale ale OLAF este:

Domnul Valeriu CUPCEA,
Șeful Direcției Cooperare Internațională,
Centrul Național Anticorupție;
198, Bd Stefan cel Mare., MD-2004, Chișinău, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 257 351
Mobil: + 373 797 43 505
E-mail: valeriu.cupcea@cna.md

Articolul 5 – Anexe

5.1. Prezentul Acord de Finanțare este alcătuit din:

(a) prezentele Condiții Speciale;

(b) Anexa I: Dispoziții tehnice și administrative, care detaliază obiectivele, rezultatele preconizate, activitățile, metodele de punere în aplicare și bugetul prezentei acțiuni;

(c) Anexa II: Condiții generale;

(d) Anexa III: Model de raportare – nu se aplică prezentului Acord de Finanțare și nu este parte la acesta.

(e) Anexa IV: Model de declarație de gestiune – nu se aplică prezentului Acord de Finanțare și nu este parte la acesta.

5.2. În cazul unui conflict între, pe de o parte, dispozițiile Anexelor și, pe de altă parte, dispozițiile prezentelor Condiții Speciale, acestea din urmă prevalează. În cazul unui conflict între, pe de o parte, dispozițiile Anexei I (Dispoziții tehnice și administrative) și, pe de altă parte, dispozițiile Anexei II (Condiții generale), acestea din urmă prevalează.

Articolul 6 – Dispoziții de derogare de la anexa II (Condiții generale) sau de completare a acesteia

Articolele 18, 19, 25.3, 25.4 și 25.5 din Anexa II (Condiții generale) nu se aplică acelor activități încredințate unei entități în temeiul anexei I la prezentul Acord de Finanțare.

În cazul în care partenerul este beneficiarul grantului unei organizații internaționale sau al unei agenții naționale însărcinate de Comisie cu acțiunea, articolele 1.3 și 1.5. 1.6, 8.2, 8.3, 8.4 și 8.5 din Anexa II (Condiții generale) se aplică activităților finanțate de UE ale partenerului.

Articolul 7 – Intrarea în vigoare

Prezentul Acord de Finanțare intră în vigoare la data semnării sale de către ultima parte.

Întocmit în două exemplare originale, un exemplar fiind înmânat Comisiei și unul partenerului.

În cazul partenerului:	În cazul Comisiei:
Dl Dumitru BUDIANSCHI	Dl Lawrence MEREDITH
Ministrul Finanțelor al Republicii Moldova	Director pentru Vecinătatea de Est și Consolidarea Instituțiilor Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea
Semnătura:	Semnătura:
Data:	Data:

ANEXA 1: Dispoziții legale și administrative

1. SINTEZĂ

1.1. Tabel recapitulativ al acțiunilor

1. Titlu CRIS/OPSYS Actul de bază	UE pentru Reforme *Măsură anuală în favoarea Republicii Moldova pentru 2021* Numărul CRIS: NDICI-GEO-NEAR/2021/43053 – OPSYS Act-60606 în legătură cu JAD.943389 Finanțate în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (NDICI)
2. Inițiativa Echipa Europa	Nu
3. Zona beneficiară a acțiunii Contractat	Acțiunea se desfășoară în Republica Moldova
4. Document de programare	Programul Indicativ Multianual (PIM) 2021-2027 pentru Republica Moldova[1]
5. Legătura cu obiectivele relevante ale PDM/rezultatele preconizate	Domeniul prioritar 2: Instituții responsabile, statul de drept și securitatea
DOMENII PRIORITARE ȘI INFORMAȚII SECTORIALE	
6. Domeniu (domenii) prioritar (e), sectoare	Politici/programe privind populația și sănătatea reproductivă (130), Guvern și Societatea civilă (151), Conflict, pace și securitate (152)
7. Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)	Principalele ODD: 16 pace, justiție și instituții puternice; ODD secundare: 4 educație de calitate, 5 Egalitate de gen, 10 Reducerea inegalităților
8 a) Codul (codurile) DAC	13010 – politica demografică și managementul administrativ 15 % 15110 – politica în sectorul public și managementul administrativ 50 % 15130 – dezvoltarea juridică și judiciară 15 % 15152 –partide legislative și politice 5 % 15153 – mass-media și liberul flux de informații 10 % 15210 – managementul și reforma sistemului de securitate 5 %
8 b) Canalul principal de livrare	42000 – Comisia Europeană

[1] C(2022)4323 final – 29.06.2022

9. Obiective	☐ Migrație ☐ Climă ☒ Incluziunea socială și dezvoltarea umană[2] ☐ Gen ☐ Biodiversitate ☒ Drepturile omului, democrație și guvernanță			
10. Markeri (din formularul DAC)	**Obiectivul general de politică**	**Nevizate**	**Obiectiv semnificativ**	**Obiectivul principal**
	Dezvoltarea participării/buna guvernanță	☐	☐	☒
	Asistență pentru mediu	☒	☐	☐
	Egalitatea de gen și capacitarea femeilor și a fetelor	☐	☒	☐
	Dezvoltarea comerțului	☐	☒	☐
	Sănătatea reproductivă, maternă, a nou-născuților și a copilului	☒	☐	☐
	Reducerea riscului de dezastre	☒	☐	☐
	Includerea persoanelor cu Dizabilități	☒	☐	☐
	Nutriție	☒	☐	☐
	Markerii Convenției de la Rio	**Nevizate**	**Obiectiv semnificativ**	**Obiectivul principal**
	Diversitatea biologică	☒	☐	☐
	Combaterea deșertificării	☒	☐	☐
	Atenuarea schimbărilor climatice	☒	☐	☐
	Adaptarea la schimbările climatice	☒	☐	☐
11. Markeri interni	**Obiective de politică**	**Nevizate**	**Obiectiv semnificativ**	**Obiectivul principal**
	Digitalizarea Etichete: conectivitatea digitală guvernanța digitală antreprenoriatul digital crearea de locuri de muncă competențe digitale/alfabetizare digitală servicii digitale	☒	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

[2] În ceea ce privește vecinătatea, activitățile legate de educație sunt marcate ca parte a obiectivului „Incluziune socială și dezvoltare umană", în conformitate cu orientările privind programarea NDICI-GE.

	Conectivitatea Etichete: transport people2people energie conectivitatea digitală	☒	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	Migrația	☒	☐	☐
	Reducerea inegalităților	☒	☐	☐
	COVID-19	☒	☐	☐

INFORMAȚII BUGETARE	
12. Sumele în cauză	Linia bugetară: 14.020111 Vecinătatea estică Costul total estimat: 27 000 000 EUR[3] Suma totală a contribuției de la bugetul UE: 27 000 000 EUR
MANAGEMENT ȘI PUNEREA ÎN APLICARE	
13. Tipul de finanțare și modalitatea (modalitățile) de punere în aplicare	**Managementul direct** prin: — Granturi — Achiziții publice **Managementul indirect** cu entitățile cărora le-a fost încredințată execuția și care urmează să fie selectate în conformitate cu criteriile stabilite în secțiunea 3.1.3

1.2. Rezumatul acțiunii

Având în vedere domeniile prioritare de asistență din partea UE în Moldova, astfel cum sunt incluse în Programul indicativ multianual 2021-2027 pentru Republica Moldova, această acțiune urmărește să continue punerea în aplicare a Acordului de asociere UE-Moldova, cu accent pe reformele relevante în domeniul guvernanței, subliniind importanța statului de drept, rolul Parlamentului într-o societate democratică, justiția, îmbunătățirea structurilor administrației publice și securitatea. Guvernanța este direct legată de dezvoltarea economică durabilă. Securitatea juridică și instituțiile democratice funcționale sunt esențiale pentru atragerea de investiții, sprijinirea stabilității politice, asigurarea reformelor în domeniul drepturilor omului și al statului de drept. Aceste eforturi sunt în conformitate cu Agendei de asociere 2021-2027 (care urmează să fie adoptat), cu Planul de redresare economică pentru Moldova și cu documentul de lucru comun al serviciilor Comisiei din 2 iulie 2021 privind prioritățile Parteneriatului estic pentru perioada de după 2020,[4] cu planul său economic și de investiții și cu cinci inițiative emblematice pentru Moldova, care vor sprijini Moldova în punerea în aplicare a angajamentelor legate de UE prin promovarea reformelor în domeniul guvernanței și al securității.

Această acțiune va sprijini Republica Moldova în punerea în aplicare a reformelor legate de Acordul de asociere UE-Moldova, inclusiv o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (ZLSAC) și Agenda de asociere (AA) 2021-2027, cu un accent deosebit pe următoarele subiecte:

- Continuarea misiunii consilierului la nivel înalt (HLA) va oferi sprijin autorităților publice centrale și locale, inclusiv pentru a contribui la consolidarea capacității Guvernului, care este

[3] Bugetul pentru această acțiune poate crește sub rezerva alocării de fonduri umbrelă.

[4] Documentul SWD (2021) 186 final.

esențială pentru punerea în aplicare eficientă și eficace a Acordului de asociere și a Agendei de asociere.

- Consolidarea funcției de supraveghere a Parlamentului și a capacităților sale instituționale, pe baza angajamentului său clar față de reforme și față de apropierea legislativă și punerea în aplicare a Acordului de asociere/ZLSAC UE-Moldova. De asemenea, se va oferi sprijin în vederea unei revizuiri cuprinzătoare a cadrului legislativ electoral, în conformitate cu recomandările restante ale OSCE/ODHIR.
- Consolidarea capacității și a responsabilității sectorului justiției la diferite niveluri, inclusiv prin acordarea unei asistențe tehnice sporite pentru a sprijini punerea în aplicare a reformelor.
- Sprijinul pentru punerea în aplicare a conceptului integrat de ordine publică și securitate va viza îmbunătățirea principalelor forțe responsabile în acest sector, Carabinieri și poliția, cu un accent central pe consolidarea respectării standardelor privind drepturile omului în exercitarea atribuțiilor de aplicare a legii în contextul provocărilor în materie de securitate regională pentru a aborda amenințările hibride și criminalitatea transnațională.
    - Sprijinul pentru crearea unei baze de date privind acidul deoxribonucleic (ADN), accesibilă agențiilor de aplicare a legii din statele membre ale UE, va contribui în continuare la securitatea și stabilitatea Moldovei și va consolida consolidarea capacităților în materie de protecție a datelor și a vieții private, în conformitate cu standardele și principiile privind drepturile omului. Înplus, această acțiune reprezintă o expresie tangibilă a dimensiunii externe a uniunii securității UE (Strategia UE privind uniunea securității, iulie 2020).
- Sprijinirea Biroului Național de Statistică pentru a efectua recensământul populației și al locuințelor din 2024 în conformitate cu standardele Eurostat și ale Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU), precum și pentru a extinde și mai mult colectarea de statistici cu dezagregare în funcție de sex. Acest lucru va asigura comparabilitatea datelor din rezultatele recensământului moldovenesc cu celelalte țări europene și estimarea corectă a populației oficiale, a produsului intern brut (PIB) și a tuturor celorlalte statistici naționale referitoare la oameni. Pe baza datelor oficiale furnizate de Biroul Național de Statistică, se elaborează programe naționale pentru diferite sectoare, inclusiv realocarea de la bugetul de stat la bugetele locale.
- Sprijin pentru o mai mare vizibilitate a asistenței UE pentru Republica Moldova și sprijin specific pentru mass-media independentă, comunicarea strategică și consolidarea rezilienței la dezinformare, inclusiv prin îmbunătățirea educației în domeniul mass-mediei și al informației.

2. DESCRIEREA ACȚIUNII

2.1. Obiective și realizări preconizate

Obiectivul general (impactul) al acestei acțiuni este de a sprijini Moldova în punerea în aplicare a angajamentelor legate de UE, în special a Acordului de asociere/ZLSAC .

De asemenea, va spori reziliența Moldovei pentru a răspunde nevoilor urgente ale autorităților centrale și locale din Republica Moldova, precum și ale populației care rezultă sau ar putea rezulta din situația de război în urma agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

Obiectivele specifice (rezultate) ale acestei acțiuni sunt:

1. Progres aferent eforturilor de reformă din Republica Moldova în domeniul bunei guvernanțe;
2. Susținerea eforturilor de reformă din Republica Moldova, inclusiv prinintermediul spațiului mediatic divers și comunicării strategice privind sprijinul UE.

Având în vedere consecințele în desfășurare și imprevizibile ale războiului din Ucraina inițiat de Rusia, obiectivul specific (Rezultatele) acestei acțiuni sunt, de asemenea,

3. Abordarea nevoilor imediate ale populației afectate de războiul din Ucraina:
   - consolidarea rezilienței Moldovei pentru a face față situațiilor de criză, cum ar fi afluxul mare de refugiați, ca urmare a războiului din Ucraina, prin dezvoltarea de infrastructuri pentru salubritate, hrană, adăpost și pentru a permite tranzitul ordonat al persoanelor care doresc să părăsească Moldova;
   - abordarea nevoilor victimelor conflictului armat din Ucraina care sunt stabilite temporar în Moldova, pentru a beneficia de standarde socioeconomice minime;
   - combaterea migrației și a strămutării forțate cauzate de conflictul armat.

4. Consolidarea rezilienței și consolidarea capacităților de răspuns la impactul generat de război:
   - consolidarea capacităților de răspuns la securitatea cibernetică și la securitatea informațiilor, precum și la amenințările hibride prin contribuția la un mediu digital rezilient, în conformitate cu standardele și principiile privind drepturile omului;
   - consolidarea rezilienței economice și sprijinirea persoanelor, comunităților, instituțiilor și țărilor să se redreseze rapid în urma șocurilor conflictului armat;
   - consolidarea rezilienței societății, inclusiv sprijinirea combaterii dezinformării și prin promovarea unui mediu propice pentru mass-media, societatea civilă și sprijinirea persoanelor strămutate în interiorul țării și a refugiaților;
   - contribuția la consolidarea rezilienței energetice a țării prin refacerea și consolidarea capacității sale de producție, inclusiv prin consolidarea securității energetice și a diversificării surselor de energie;
   - consolidarea rezilienței instituțiilor la nivel național și local și promovarea cooperării internaționale, inclusiv sprijinirea integrării europene.

Rezultatele care urmează să fie obținute prin această acțiune care contribuie la obiectivele specifice (rezultate) corespunzătoare sunt:

1.1 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Nivelul capacității autorităților naționale în ceea ce privește procesul de apropiere la nivelul UE și punerea în aplicare a Acordului de asociere și a agendelor au crescut în mod semnificativ.

1.2 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Consolidarea funcției de supraveghere a Parlamentului sub forma unei mai mari răspunderi pentru deciziile guvernamentale, precum și a unui proces legislativ deschis, transparent și participativ în contextul apropierii UE este esențială pentru consolidarea principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernanțe în Republica Moldova.

1.3 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Independența, integritatea și responsabilitatea sectorului justiției la diferite niveluri au fost consolidate, capacitatea de reformă a fost consolidată, iar reorganizarea și capacitățile instanțelor moldovene au fost facilitate.

1.4 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Capacitatea forțelorde ordine publică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care vizează în mod specific Carabinieri pentru furnizarea de servicii profesionale a fost consolidată în conformitate cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE.

.

1.5 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Cooperarea polițienească bilaterală dintre statele membre ale UE și Moldova pe baza schimbului de profiluri ADN a fost consolidată

1.6 contribuția la obiectivul specific nr. 1: Capacitatea instituțională a BNS de organizare și desfășurare eficientă și eficace a recensământului din 2024 a fost consolidată.

2.1 contribuția la obiectivul specific nr. 2: Accesul cetățenilor la produse de comunicare strategică privind asistența acordată de UE pentru dezvoltarea țării este sporit, iar accesul la un conținut mediatic diversificat și capacitățile și sustenabilitatea canalelor mass-media au fost îmbunătățite.

2.2. Activități indicative

Activități legate de rezultatele 1.1:

- consolidarea capacităților;
- expertiză tehnică;
- dialogul politic,
- monitorizarea și raportarea performanței și
- consolidarea sistemelor naționale;

Activități legate de rezultatele 1.2:

- formare,
- analize și studii;
- revizuirea juridică și legislativă
- consiliere în materie de politici,
- sprijin instituțional;
- ateliere, runde de discuții,
- evenimente de vizibilitate și sensibilizare;
- vizite de studiu,
- exerciții de evaluare inter pares;
- evaluări inter pares;

Activități legate de rezultatele 1.3:

- creșterea nivelului general de asistență tehnică pentru sectorul justiției printr-o abordare structurală
- formarea formatorilor;
- analiză și revizuire legislativă
- studii și proiecte;
- elaborarea de documente juridice și de politică;
- vizite de studiu,
- sprijin legislativ și politic;
- sprijinirea funcționării instituționale a părților interesate din domeniul justiției;
- activități de sensibilizare;
- ateliere, runde de discuții,
- evenimente de vizibilitate și sensibilizare;
- sprijin pentru verificarea integrității candidaților/membrilor CSM, CSP și Institutului Național de Justiție (INJ) și sprijin pentru evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor;
- sprijin pentru detașarea unui procuror de legătură la Eurojust
- crearea unei baze de date de cercetare;

Activități legate de rezultatele 1.4:

- formare,
- digitalizarea proceselor specifice;
- vizite de studiu,
- analize și studii;
- furnizarea de consultanță de specialitate;
- elaborarea de documente juridice și de politică;
- ateliere, rundă de discuții,

- evenimente de vizibilitate şi sensibilizare;
- revizuirea organigramelor;

Activităţi legate de rezultatele 1.5:
- crearea unei baze de date ADN
- echipamente specifice,
- furnizarea de consultanţă de specialitate;
- analiză,
- ateliere, rundă de discuţii,
- evenimente de vizibilitate şi sensibilizare;
- vizite de studiu,
- formare;

Activităţi legate de rezultatele 1.6:
- consolidarea capacităţilor personalului implicat în recensământ;
- sprijin metodologic pentru planificarea, organizarea şi punerea în aplicare a recensământului şi evaluarea rezultatelor;
- sprijin pentru îmbunătăţirea infrastructurii TIC a BNS;
- organizarea unei campanii de comunicare amănunţite pentru a asigura o acoperire completă a populaţiei şi furnizarea de date fiabile de la respondenţi;
- să ofere sprijin pentru îmbunătăţirea diseminării rezultatelor recensământului la diferite niveluri teritoriale;
- îmbunătăţirea accesului la microdate şi aspecte legate de confidenţialitatea datelor;

Activităţi legate de rezultatele 2.1:
Activităţi de comunicare strategică şi sprijin media:
- campanii de comunicare specifice şi cu impact asupra asistenţei şi sprijinului UE;
  evenimente şi activităţi de comunicare organizate la sediul Europe Café şi la centrele de informare ale UE şi la Euroclubs, implicarea tinerilor ambasadori europeni în activităţi relevante de comunicare şi vizibilitate;
- dezvoltarea de activităţi/evenimente/produse de comunicare;
- activităţi comune cu statele membre ale UE din perspectiva comunicării/vizibilităţii;
- activităţi de sprijin pentru mass-media şi jurnalişti (formare, mentorat, vizite de studiu etc.), precum şi proiecte finanţate de UE din perspectiva comunicării strategice privind sprijinul şi asistenţa UE;
- furnizarea de sprijin pentru comunicarea strategică Guvernului şi instituţiilor din Republica Moldova.

2.3. Integrare

Protecţia mediului, schimbările climatice şi biodiversitatea
Rezultatele evaluării impactului asupra mediului (EIM) (relevante pentru proiecte şi/sau intervenţii specifice în cadrul unui proiect).
Examinarea EIA a clasificat acţiunea în categoria C (nu este necesară o evaluare suplimentară).

Rezultatul evaluării riscurilor climatice (CRA) (relevant pentru proiecte şi/sau intervenţii specifice în cadrul unui proiect).
Examinarea efectuată de agenţiile de rating de credit a concluzionat că această acţiune nu prezintă niciun risc sau prezintă un risc scăzut (nu este necesară o evaluare suplimentară).

Egalitatea de gen şi emanciparea femeilor şi a fetelor
În conformitate cu codurile CAD al OCDE privind egalitatea de gen identificate în secţiunea 1.1, această acţiune este etichetată drept G1. Aceasta implică faptul că aspectele legate de gen şi diversitate vor fi

integrate în elaborarea reformelor întreprinse în cadrul acestui program. Includerea femeilor în procesele decizionale va fi unul dintre principiile de consolidare a capacităților.

Cu toate acestea, deoarece este concepută ca o acțiune bazată pe cerere, includerea aspectelor legate de egalitatea de gen va fi definită într-o etapă ulterioară, înainte de contractare. Se vor depune eforturi pentru a asigura o mai mare participare a femeilor la viața politică. Sprijinul în domeniul statisticii va urmări să contribuie la punerea la dispoziție a datelor defalcate pe sexe în Moldova. Grupurile-țintă pentru sprijin vor avea o dimensiune de gen distinctă: utilizatori mass-media, consumatori de energie, utilizatori judiciari, utilizatori IT.

Acțiunile propuse vor aborda aspectele legate de gen (deși mai degrabă indirect în ceea ce privește principalele obstacole în calea reducerii sărăciei pentru femei și fete) în Republica Moldova: aceasta sporește accesul femeilor la justiție și nevoile lor specifice în domeniul guvernanței, în special în domeniile în care femeile sunt în mare măsură subreprezentate. Acesta va aborda dezechilibrele de gen și va promova egalitatea de gen în serviciul Carabinierilor din Republica Moldova și, în general, va pleda pentru integrarea perspectivei de gen în transpunerea legislației în domenii de politică specifice (justiție, aplicarea legii, mass-media și politica de gen) de către Parlamentul Republicii Moldova. Punerea în aplicare a acestei acțiuni va fi ghidată de principiile și obiectivele Planului de acțiune al UE pentru egalitatea de gen III[5]. Realizările și rezultatele acțiunii vor fi defalcate în funcție de gen. Acțiunile propuse vor sprijini, de asemenea, punerea în aplicare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU și a altor rezoluții privind femeile, pacea și securitatea în domeniile respective.

Drepturile omului
Toate eforturile de promovare a reformei administrației publice în Moldova vor aplica abordarea bazată pe drepturile omului și se vor baza pe principiile bunei guvernanțe, egalității, echității și incluziunii grupurilor defavorizate din punct de vedere social sau economic.

Acțiunea propusă este în concordanță cu Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului și abordează preocupările exprimate de organismele internaționale instituite prin tratate, precum și deficiențele identificate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Consiliului Europei.

Dizabilitate
În conformitate cu codurile CAD al OCDE pentru persoanele cu handicap identificate în secțiunea 1.1, această acțiune este etichetată ca D0. Acest lucru implică faptul că incluziunea persoanelor cu handicap nu este un obiectiv semnificativ al acestei acțiuni.

Democrația
Aspectul privind consolidarea capacităților din cadrul acestui program se va concentra pe sprijinirea și consolidarea angajamentului Guvernului Republicii Moldova față de principiile administrației publice elaborate de Comisia Europeană în strânsă cooperare cu OCDE/SIGMA.

Sensibilitatea la conflicte, pacea și reziliența
Sensibilitatea la conflicte a acțiunii va fi asigurată prin alocarea unei părți din buget activităților care permit regiunii Transnistria să beneficieze de sprijinul acestei acțiuni prin aplicarea abordării UE privind măsurile de consolidare a încrederii.

Reducerea riscului de dezastre
Nu sunt vizate.

[5] Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen (GAP) III este o comunicare comună a Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant JOIN (2020) 17 final.

2.4. Mecanismul de intervenție

Această acțiune urmărește să sprijine Republica Moldova în punerea în aplicare a angajamentelor legate de UE, în special Acordul de asociere/zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (ZLSAC), prin eforturi de reformă în domeniul justiției, al aplicării legii, al combaterii corupției, al supravegherii parlamentare și al recensământului populației și al locuințelor.

Logica de intervenție de bază este că această acțiune contribuie la acest impact ca urmare a realizării următoarelor două rezultate:

Rezultatul 1: Eforturile de reformă în materie de bună guvernanță din Republica Moldova au avansat. Acesta va fi realizat prin intermediul unei facilități de cooperare tehnică care va obține următoarele șase rezultate:

- Rezultatul Rezultatul 1.1: Nivelul capacității autorităților naționale în ceea ce privește procesul de apropiere la nivelul UE și punerea în aplicare a acordului de asociere și a agendelor a crescut în mod semnificativ. Capacitatea autorităților naționale de a comunica reformele cetățenilor moldoveni a fost îmbunătățită în mod semnificativ.

- Rezultatul 1.2 Consolidarea funcției de supraveghere a Parlamentului sub forma unei mai mari răspunderi pentru deciziile guvernamentale, precum și a unui proces legislativ deschis, transparent și participativ în contextul apropierii UE este esențial pentru consolidarea principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernanțe în Republica Moldova (rezultatele 1.2). Acesta contribuie în continuare la dezvoltarea, consolidarea și creșterea stabilității și eficacității instituțiilor democratice și a statului de drept, astfel cum se prevede în Acordul de asociere și în Programul de asociere.
  Ipoteza de bază este că consolidarea funcției de supraveghere a Parlamentului va facilita dezvoltarea instituțională și funcțională a autorităților publice, pentru a sprijini un proces decizional eficient și transparent și un proces participativ de reformă strategică.

- Rezultatul Rezultatul 1.3: Independența, integritatea și responsabilitatea sectorului justiției la diferite niveluri au fost consolidate, capacitatea de reformă a fost consolidată, iar reorganizarea și capacitățile instanțelor moldovene au fost facilitate. (Rezultatul 1.3). Prin urmare, aceasta va facilita angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de asociere și al Agendei de asociere pentru perioada 2021-20217.

  În acest scop, această acțiune va oferi sprijin prin asistență tehnică globală sporită și structurală pentru punerea în aplicare a reformelor în sectorul justiției și pentru consolidarea independenței sistemului judiciar, inclusiv asistență pentru reformele constituționale și legislative, punerea în aplicare a Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției și sprijin pentru abordarea aspectelor-cheie legate de funcționarea și integritatea Consiliului Superior al Magistraturii, a Consiliului Superior al Procurorilor (în special prin verificarea prealabilă a candidaților la organismele judiciare și de autoguvernanță a procurorilor), a Institutului Național de Justiție (INJ), precum și a integrității și capacităților judecătorilor și procurorilor individuali; să efectueze o analiză cuprinzătoare a economiei politice a tuturor instituțiilor și părților interesate relevante din domeniul justiției; consolidarea capacităților personalului Ministerului Justiției; sprijină consolidarea capacității Institutului Național de Justiție; sprijină realizarea hărții judiciare, inclusiv prin sprijinirea Agenției de Administrare a Instanțelor și prin proiectarea de noi sedii ale instanțelor; creșterea capacităților și digitalizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova; și să sprijine eforturile de reformă în conformitate cu noua strategie de reformă a justiției.

  Ipoteza care stă la baza rezultatelor durabile include voința politică și angajamentul față de o reformă veritabilă a sectorului justiției.

- Rezultatul Rezultatul 1.4: Capacitatea forțelorde ordine publică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care vizează în mod specific Carabinieri pentru furnizarea de servicii profesionale a fost consolidată în conformitate cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE. (Rezultatul 1.4). Această bază va facilita îndeplinirea angajamentelor Moldovei consacrate în Acordul de asociere/acordul de liber schimb aprofundat și cuprinzător. Elaborarea unui nou program de dezvoltare a ordinii publice și a securității pentru perioada 2022-2025, bazat pe strategia anterioară pentru perioada 2017-2020, este în deplină conformitate cu Programul de asociere pentru perioada 2021-2027. În acest scop, va fi esențială o capacitate instituțională și de absorbție suficientă pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung; se presupune că personalul instruit va rămâne în funcție, iar expertiza și memoria instituțională vor fi păstrate în instituție.

  Rezultatul 1.5: Cooperarea polițienească bilaterală dintre statele membre ale UE și Moldova pe baza schimbului de profiluri ADN a fost consolidată (rezultatele 1.5). Se presupune că instituirea unei baze de date ADN operaționale și centralizate în Moldova va facilita cooperarea operațională și strategică cu Europol și cooperarea operațională dintre poliție și alte unități de aplicare a legii din statele membre ale UE. Se preconizează că numărul anchetelor privind criminalitatea transfrontalieră va crește, ceea ce va fi sprijinit de un schimb mai rapid și mai eficace de informații privind profilurile ADN. Rezultatele vor include o bază de date ADN națională disponibilă pentru organizațiile de aplicare a legii din statele membre ale UE.

- Rezultatul Rezultatul 1.6: Capacitatea instituțională a BNS de organizare și desfășurare eficientă și eficace a recensământului din 2024 a fost consolidată
  Recensământul populației și al locuințelor este cea mai cuprinzătoare operațiune de colectare de date statistice privind numărul și caracteristicile populației și locuințelor unei țări (ocupate și neocupate), condițiile de viață, fondul locativ și distribuția teritorială a acestora; acesta servește drept bază pentru elaborarea tuturor celorlalte statistici naționale referitoare la oameni. Datele recensământului sunt utilizate pentru o mai bună planificare și punere în aplicare a unei game variate de programe, inclusiv educație și formare, servicii de sănătate și servicii sociale. Acesta furnizează statistici detaliate care sunt importante pentru industrii și comunități și pentru toate ministerele de resort în elaborarea politicilor lor pentru diferite sectoare. Asociațiile profesionale, camerele de comerț și întreprinderile se bazează pe aceste informații pentru dezvoltarea economică, deciziile de afaceri și planificarea strategică. Prin urmare, intervenția va contribui în mod direct la punerea în aplicare a reformei Republicii Moldova privind buna guvernanță. Se va acorda sprijin suplimentar pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului de tehnologie a informației și comunicațiilor, în special având în vedere noile condiții operaționale (de criză), consolidarea capacităților personalului implicat în numărarea recensământului, sprijinul metodologic pentru planificarea, organizarea și punerea în aplicare a recensământului și evaluarea rezultatelor recensământului, echipamentele pentru digitalizarea colectării și prelucrării datelor.
  Ipoteze: Biroul Național de Statistică a elaborat proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor, care la 28 iulie 2022 a fost aprobată de Parlament. BNS se angajează să pună în aplicare noua lege privind organizarea recensământului.

Rezultatul 2: Eforturile de reformă din Republica Moldova au fost sprijinite, inclusiv printr-un peisaj mediatic divers și printr-o comunicare strategică privind sprijinul UE. Aceasta se va realiza prin realizarea următoarelor realizări:

- Rezultatul Rezultatul 2.1: Accesul cetățenilor la produse de comunicare strategică privind rolul asistenței UE în dezvoltarea țării este sporit, iar accesul la conținuturi media diversificate și capacitățile și sustenabilitatea canalelor mass-media au fost îmbunătățite.

Din perspectiva sprijinului acordat comunicării strategice și mass-mediei, rezultatele care trebuie obținute vor contribui la promovarea eforturilor legate de reformele în domeniul bunei guvernanțe, oferind cetățenilor țării acces la informații și resurse media exacte, cu impact, obiective și care prezintă importanța

generală a rolului reformelor și a progreselor înregistrate în țară, pe baza contextului oferit de sprijinul și asistența UE pentru diferite sectoare. O ipoteză care stă la baza cadrului logic al acestei acțiuni este legată de procentul de populație care are acces în prezent la astfel de produse de comunicare și informare și de modul în care acest indicator se poate îmbunătăți odată cu punerea în aplicare a acțiunii.

În ceea ce privește logica sa orizontală, indicatorii stabiliți vor servi la monitorizarea/măsurarea progreselor înregistrate în ceea ce privește rezultatele (realizările) acțiunii.

2.5. Matricea indicativă a cadrului logic

Modalitatea proiectului (3 niveluri de rezultate/indicatori/Sursa de date/ipoteze – nicio activitate)

Rezultate	Lanțul rezultatelor () : Principalele rezultate preconizate (maximum 10)	Indicatori(): (cel puțin un indicator per rezultat preconizat)	Valori de referință (valori și ani)	Obiective (valori și ani)	Surse de date	Ipoteze
Impact	Sprijinirea Moldovei în punerea în aplicare a angajamentelor UE, în special a Acordului de asociere/ZLSAC	*1. Punctajul privind statul de drept în raport cu țările care beneficiază de asistență din partea UE (NDICI 1)*				*Nu se aplică*
Rezultatul 1	1. Eforturile de reformă ale Republicii Moldova în ceea ce privește buna guvernanță au avansat	*1.1 Numărul de politici de reformă reînnoite sau în vigoare în domeniul bunei guvernanțe, al asigurării respectării legii și al securității* *1.2 Numărul de politici de reformă care iau în considerare dimensiunea de gen în sectoarele bunei guvernanțe, justiției, aplicării legii și securității* *1.3 Numărul de politici publice elaborate și/sau revizuite prin consultări interne și externe cu părțile interesate de la nivel*	De stabilit	De stabilit		Nu apare nicio criză politică sau nu are niciun impact asupra capacității și angajamentului Guvernului de a pune în aplicare dispozițiile AA/și de a adopta strategiile și programele de dezvoltare necesare pentru sectoare specifice.

		național și local, cu sprijinul UE				
Rezultatul 2	3. Eforturile de reformă din Republica Moldova au fost sprijinite, inclusiv printr-un peisaj mediatic divers, printr-o comunicare strategică privind sprijinul UE	*2.1. % din populație la care a crescut nivelul de sensibilizare cu privire la sprijinul și asistența UE, defalcat în funcție de sex* *2.2. % din canalele mass-media care și-au sporit capacitățile financiare și tehnice* *2.3. % dintre canalele mass-media produc produse fără stereotipuri de gen* *2.4 canale mass-media care acoperă în mod strategic eforturile de reformă sprijinite de UE*	De stabilit	De stabilit	2.1 Sondaje din 2.2 Evaluări interne 2.3 Rapoartele din ale părților interesate, în calitate de ONG-uri relevante din sector și asociații	Contextul politic din Republica Moldova nu va avea niciun impact asupra eforturilor de comunicare întreprinse și asupra cooperării și sprijinului acordat organelor de presă.
Rezultatul 1.1	1.1 Capacitățile autorităților naționale în ceea ce privește procesul de asociere UE și punerea în aplicare a Acordului și a Agendei de Asociere au crescut în mod semnificativ.	*1.1.1 % îndeplinit din obiectivele de reformă ale EUHLA* *1.1.2 % din reglementările UE au fost aproximate și puse în aplicare în mod eficace, provenind din cerințele AA*	de stabilit 2020	1.1.1 Creștere de 50-80 % 1.1.2 De stabilit	1.1.1 mecanismul național de raportare și planificare 1.1.2 Date disponibilede la MAEIE, Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor	Guvernul își menține angajamentul și este în măsură să aloce resurse suficiente pentru punerea în aplicare a reformelor și strategiilor AA. Instituțiile beneficiare dispun de personal corespunzător și au capacitatea de absorbție necesară pentru a primi și a

						beneficia de acțiunile propuse.
Rezultatul 1.2	1.2 Consolidarea funției de supraveghere a Parlamentului sub forma unei mai mari răspunderi pentru deciziile guvernamentale, precum și a unui proces legislativ deschis, transparent și participativ în contextul apropierii UE este esențială pentru consolidarea principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernanțe în Republica Moldova.	*1.2.1 Numărul de inițiative lansate de Parlament în exercitarea funcțiilor sale de supraveghere* *1.2.2 Numărul de acte juridice ale instituțiilor/agențiilor guvernamentale aflate sub controlul Parlamentului* *1.2.3 Numărul de solicitări de clarificare și de informații din partea agențiilor guvernamentale în exercitarea funcțiilor sale de supraveghere*	de stabilit	de stabilit	1.2.1Rapoartele Guvernului 1.2.2 Rapoartele organizațiilor independente ale societății civile locale și internaționale 1.2.3 Statisticile și rapoartele organizațiilor internaționale	Situația politică permite crearea unor comitete de supraveghere obiective, iar intervențiile de supraveghere nu sunt influențate politic. Activitatea Guvernului și a Parlamentului este perturbată de dispute politice
Rezultatul 1.3	1.3 Independența, integritatea și responsabilitatea sectorului justiției la diferite niveluri au fost consolidate, capacitatea de reformă a fost consolidată, iar reorganizarea și capacitățile instanțelor moldovene au fost facilitate.	*1.3.1 Număr redus de cauze soluționate împotriva Republicii Moldova de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, inclusiv cele legate de violența împotriva femeilor* *1.3.2 Numărul de judecători, b) procurori și c) avocați și d) personalul instanțelor format cu sprijinul UE cu privire la*	de stabilit	de stabilit	1.3.1 Rapoartele Guvernului 1.3.2 Rapoartele organizațiilor independente ale societății civile locale și internaționale 1.3.3 Statisticile și rapoartele organizațiilor internaționale	Există voință politică și angajament pentru o reformă veritabilă a sectorului justiției

		standardele europene şi acquis-ul UE *1.3.3 Acte legislative adoptate în vederea consolidării independenţei sistemului judiciar* *1.3.4 Numărul de recomandări GRECO relevante abordate de Guvern/Ministerul Justiţiei* *1.3.5 Număr de membri ai personalului MJ instruiţi cu privire la competenţele de gestionare şi coordonare, defalcat în funcţie de sex* *1.3.6. Realizarea unei analize cuprinzătoare a economiei politice pentru sectorul justiţiei* *1.3.7 Standarde de integritate aplicate, astfel cum sunt prevăzute, în special, în avizele relevante ale Comisiei de la Veneţia. Numărul de actori judiciari evaluaţi, inclusiv pentru aceste standarde de integritate* *1.3.8 Numărul de sedii ale instanţelor proiectate şi îmbunătăţirea nivelului bazei de date privind*				

		cercetarea cauzelor în instanță *1.3.9 Punerea în aplicare a Strategiei privind justiția*				
Rezultatul 1.4	1.4 Capacitatea forțelor de ordine publică de a furniza servicii profesionale în conformitate cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE a fost consolidată	*1.4.1 Strategia națională revizuită pentru ordinea și securitatea publică din și recomandarea privind foaia de parcurs instituțională pentru punerea în aplicare a noului document strategic, precum și organigrama pusă în aplicare în conformitate cu mandatul legal al Carabinierilor și rolul său în societate* *1.4.2 Numărul de cursuri de formare desfășurate pentru a spori conduita profesională a personalului Carabinierilor din Republica Moldova și al altor forțe de securitate relevante implicate în ordinea publică.* *1.4.3 Numărul de Carabinieri și de alte forțe de securitate relevante implicate în personalul de ordine publică instruit, inclusiv în ceea ce privește activitățile polițienești/conduita care iau în considerare*	1.4.1 evaluarea sistemului educațional al Ministerului Afacerilor Interne din Moldova 1.4.2 organigramă, precum și orice alt document MIA relevant în acest scop. 1.4.3 analiza funcțională a Inspectoratului General Carabinieri, a poliției, precum și a Ministerului Afacerilor Interne în coordonarea și gestionarea ordinii publice.	de stabilit de stabilit de stabilit	1.4.1 manual/catalog de formare 1.4.2 hotărâri ale Guvernului 1.4.3 analiză funcțională actualizată	Există o capacitate instituțională și de absorbție suficientă pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung. Personalul Carabinieri instruit și alți membri ai personalului relevant din domeniul ordinii publice rămân în funcție, iar expertiza și memoria instituțională sunt păstrate în instituție

		dimensiunea de gen, defalcate în funcție de sex *1.4.4 Capacități sporite de asumare a unor sarcini și responsabilități în materie de ordine publică, în conformitate cu standardele și practicile consacrate legate de drepturile omului și egalitatea de gen în activitățile polițienești*	de stabilit			
Rezultatul 1.5	1.5 Cooperarea polițienească bilaterală dintre statele membre ale UE și Moldova pe baza schimbului de profiluri ADN a fost consolidată	*1.5.1 O bază de date ADN națională este creată și gestionată în deplină conformitate cu dispozițiile unei legi naționale ADN.* *1.5.2 Profiluri ADN selectate sunt puse la dispoziția organizațiilor competente de aplicare a legii din statele membre ale UE pe baza unui rezultat pozitiv/negativ.*	1.5.1 nicio bază de date ADN centralizată operațională (2021) 1.5.2 profiluri ADN selectate nu sunt disponibile în mod sistematic (2021)	de stabilit de stabilit	1.5.1 Raportul de înființare al Guvernului 1.5.2 raportare statistică din partea Guvernului și feedback calitativ din partea statelor membre ale UE.	O hotărâre de Guvern privind desemnarea autorității responsabile pentru baza de date (de exemplu, Ministerul Justiției/Ministerul Afacerilor Interne) Guvernul aliniază operațiunile și procedurile la Deciziile Consiliului Prüm al UE (2008) Moldova poate fi conectată la rețeaua TESTA-@@
Rezultatul 1.6	1.6 Consolidarea capacității instituționale a Biroului Național de Statistică pentru organizarea eficientă și	*1.6.1 Numărul membrilor personalului BNS care au beneficiat de formare cu privire la diferite aspecte*	1.6.1 30 % (2022) 1.6.2 (0)2022	1.6.1 70 % (2023) 1.6.2 20(2023)	1.6.1Rapoartele anuale ale BNS , 1.6.2 rapoarte de proiect	Biroul Național de Statistică a elaborat proiectul de lege privind recensământul

	eficace și desfășurarea recensământului din 2024	*legate de efectuarea unui recensământ, inclusiv în ceea ce privește subiecte legate de egalitatea de gen, defalcate în funcție de sex;* *1.6.2 Numărul de noi tehnologii [infrastructura TIC (hardware și software) solicitate pentru recensământ cu sprijinul UE;* *1.6.3 Numărul de noi metode de colectare a datelor statistice puse în aplicare în etapa de enumerare a recensământului, inclusiv în ceea ce privește subiecte legate de egalitatea de gen*	1.6.3 2 (2022)	1.6.3 5 (2023)		populației și locuințelor, care la 28 iulie 2022 a fost aprobată de Parlament. BNS se angajează să pună în aplicare noua lege privind organizarea recensământului. BNS se angajează să pună în aplicare noua lege privind organizarea recensământului.
Rezultatul 2.1	Accesul cetățenilor la produse de comunicare strategică privind asistența acordată de UE pentru dezvoltarea țării este sporit, iar accesul la conținuturi media diversificate și capacitățile și sustenabilitatea canalelor mass-media au fost îmbunătățite	*2.1.1 % dintre cetățenii care au un nivel bun de sensibilizare cu privire la UE și la asistența acordată Republicii Moldova* *2.1.2 % dintre cetățeni au o înțelegere de bază a rolului sprijinului bilateral acordat de statele membre ale UE pentru dezvoltarea țării*	2.1.1 2020-2021 (pentru toți indicatorii)	2.1.1 2024-2025 (pentru toți indicatorii)	2.1.1 sondaje naționale efectuate de proiectul „UE Vecinătateaiide Est" și/sau copii/rapoarte realizate de proiectele de comunicare și vizibilitate	Situația politică și evoluțiile din țară care nu ar putea avea niciun impact asupra eficacității și rezultatelor activităților întreprinse

		2.1.3 % dintre cetățeni au o bună înțelegere a valorilor UE și a aspectelor legate de cooperare cu Republica Moldova *2.1.4 % dintre cetățeni au acces la diverse produse ale canalelor media*				

3. MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN APLICARE

3.1. Modalități de punere în aplicare

Comisia se va asigura că sunt respectate normele și procedurile adecvate ale UE pentru acordarea de finanțare părților terțe, inclusiv procedurile de revizuire, după caz, și conformitatea acțiunii cu măsurile restrictive ale UE[6].

3.1.1. Management direct (granturi)

3.1.1.1 Grant Twinning – Parlament

(a) Scopul grantului

În **cadrul rezultatelor 1.2**, Parlamentul este sprijinit pentru a deveni mai eficace în rolul său de organism de supraveghere. Această acțiune este pusă în aplicare prin intermediul unui grant Twinning instituțional.

(b) Tipul de solicitanți vizați

Grantul de Twinning instituțional din cadrul proiectului 1.2 în sprijinul Parlamentului Republicii Moldova este pus în aplicare de către o administrație a unui stat membru al UE și/sau de către un organism mandatat.

3.1.2. Management direct (Achiziții publice)

Achizițiile publice vor contribui la realizările 1.1 și 2.1.

3.1.3. Management indirect cu entități evaluate pe piloni[7]

3.1.3.1 – Management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția

O parte din această acțiune poate fi pusă în aplicare prin management indirect cu una sau mai multe entități, care vor fi selectate de serviciile Comisiei pe baza următoarelor criterii:

- cunoștințe și expertiză dovedite în sectorul justiției;
- precum și un bilanț și capacitatea de a dezvolta relații bune de lucru cu partenerii locali și
- capacitate demonstrată de a furniza locuri de muncă.

Punerea în aplicare de către această (aceste) entitate (entități) implică consolidarea independenței și a responsabilității sectorului justiției la diferite niveluri, consolidarea capacității de reformă și facilitarea reorganizării și a capacităților instanțelor moldovene (**rezultatul 1.3**).

3.1.3.2 – Management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția

O parte din această acțiune poate fi pusă în aplicare prin management indirect cu una sau mai multe entități, care vor fi selectate de serviciile Comisiei pe baza următoarelor criterii:

- cunoștințe și expertiză dovedite în sectorul polițienesc;
- precum și un bilanț și capacitatea de a dezvolta relații bune de lucru cu partenerii locali și
- capacitate demonstrată de a furniza locuri de muncă.

[6] www.sanctionsmap.eu vă rugăm să rețineți că harta sancțiunilor este un instrument informatic pentru identificarea regimurilor de sancțiuni. Sursa sancțiunilor rezultă din acte juridice publicate în Jurnalul Oficial (JO). În cazul în care există discrepanțe între actele juridice publicate și actualizările site-ului internet, versiunea din JO este cea care prevalează.

[7] Semnarea unui acord de contribuție cu entitatea (entitățile) aleasă (alese) este condiționată de finalizarea evaluărilor necesare bazate pe piloni

Punerea în aplicare de către această (aceste) entitate (entități) implică consolidarea capacității Carabinierilor și a forțelor de poliție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în ceea ce privește furnizarea de servicii profesionale în conformitate cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE (**rezultatul 1.4**).

3.1.3.3 – Management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția

O parte din această acțiune poate fi pusă în aplicare prin management indirect cu una sau mai multe entități, care vor fi selectate de serviciile Comisiei pe baza următoarelor criterii:

- cunoștințe și expertiză dovedite în domeniul bazei de date ADN;
- precum și un bilanț și capacitatea de a dezvolta relații bune de lucru cu partenerii locali și
- capacitate demonstrată de a furniza locuri de muncă.

Punerea în aplicare de către această (aceste) entitate (entități) implică crearea unei baze de date ADN pentru a permite schimbul de profiluri ADN cu statele membre ale UE (**rezultatul 1.5**).

3.1.3.4 – Management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția

O parte din această acțiune poate fi pusă în aplicare prin management indirect cu una sau mai multe entități, care vor fi selectate de serviciile Comisiei pe baza următoarelor criterii:

- cunoștințe și expertiză dovedite în cadrul biroului de statistică;
- precum și un bilanț și capacitatea de a dezvolta relații bune de lucru cu partenerii locali și
- capacitate demonstrată de a furniza locuri de muncă.

Punerea în aplicare de către această (aceste) entitate (entități) implică consolidarea capacităților Biroului Național de Statistică pentru organizarea eficientă și eficace și desfășurarea recensământului din 2024 (**rezultatul 1.6**).

3.1.3.5 – Management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția

O parte din această acțiune poate fi pusă în aplicare prin management indirect cu una sau mai multe entități, care vor fi selectate de serviciile Comisiei pe baza următoarelor criterii:

- cunoștințe și expertiză dovedite în domeniul reformei administrației publice;
- precum și un bilanț și capacitatea de a dezvolta relații bune de lucru cu partenerii locali și
- capacitate demonstrată de a furniza locuri de muncă.

Punerea în aplicare de către această (aceste) entitate (entități) implică transformarea țării și reformarea administrației sale publice (**rezultatul 1.1**).

3.1.4. Modificări de la modul management indirect la modul de management direct (și invers) ca urmare a unor circumstanțe excepționale (o opțiune alternativă de a doua opțiune)

Modalitatea preferată de punere în aplicare în temeiul secțiunilor **3.1.3.1, 3.1.3.3, 3.1.3.4 și 3.1.3.5** este management indirect cu entitățile cărora le-a fost încredințată execuția. În cazul în care nu se poate ajunge la un acord, gestionarea directă (**achizițiile publice**) va fi utilizată în conformitate cu secțiunea 3.1.2 pentru punerea în aplicare a acestor acțiuni.

Modalitatea preferată de punere în aplicare în temeiul secțiunii **3.1.3.2** este management indirect cu o entitate căreia i-a fost încredințată execuția. În cazul în care nu se poate ajunge la un acord, gestionarea directă (**grant Twinning**) va fi utilizată în conformitate cu secțiunea 3.1.1 pentru punerea în aplicare a acestei acțiuni.

3.2. Domeniul de aplicare al eligibilității geografice pentru achiziții și granturi

Eligibilitatea geografică în ceea ce privește locul de stabilire pentru participarea la procedurile de achiziții publice și de acordare de granturi și în ceea ce privește originea bunurilor achiziționate, astfel cum se prevede în actul de bază și în documentele contractuale relevante, se aplică sub rezerva următoarelor dispoziții.

Ordonatorul de credite competent al Comisiei poate extinde eligibilitatea geografică pe baza urgenței sau a indisponibilității serviciilor pe piețele țărilor sau teritoriilor în cauză sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător, în care aplicarea normelor de eligibilitate ar face imposibilă sau excesiv de dificilă realizarea acestei acțiuni [articolul 28 alineatul (10) din Regulamentul privind NDICI – Europa în lume].

3.3. Buget orientativ

Componente bugetare orientative	Contribuția UE (suma în EUR)
Rezultatul 1.1 – misiunea HLA și sprijinul pentru reforme, compuse din	
Management indirect – secțiunea 3.1.3.5	3 000 000
Achiziții publice (management direct) – secțiunea 3.1.2	NU SE APLICĂ
Rezultatul 1.2 – Supravegherea de către Parlament, compusă din	
Granturi (management direct) – secțiunea 3.1.1.1	NU SE APLICĂ
Rezultatul 1.3 – Sprijin pentru justiție, compus din	
Management indirect – secțiunea 3.1.3.1	6 500 000
Rezultatul 1.4 – Suportul Carabinieri, compus din	
Gestiune indirectă – secțiunea 3.1.3.2	2 000 000
Rezultatul 1.5 – Schimbul de baze de date ADN, compus din	
Management indirect – secțiunea 3.1.3.3	1 000 000
Rezultatul 1.6 – Recensământul populației și al locuințelor, compus din	
Management indirect – secțiunea 3.1.3.4	2 000 000
Rezultatul 2.1 – Media și comunicarea strategică, compusă din	.
Achiziții publice (management direct) – secțiunea 3.1.2	NU SE APLICĂ
Total granturi – secțiunea 3.1.1	1 400 000
Total achiziții– secțiunea 3.1.2	11 000 000
Evaluare – secțiunea 4.2 **Audit** – secțiunea 4.3	**100 000**
Comunicare și vizibilitate – secțiunea 5	N.A.
Totaluri	**27 000 000**

3.4. Structura organizațională și responsabilitățile

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, reprezentată de ofițerii de program relevanți din cadrul secțiunii „Cooperare" a delegației, va fi responsabilă de supravegherea punerii în aplicare a proiectelor.

Entitățile de punere în aplicare vor fi responsabile de gestionarea curentă a proiectelor și de mobilizarea tuturor resurselor necesare. Entitățile de punere în aplicare vor asista beneficiarii proiectelor în ceea ce privește înființarea comitetelor de coordonare a proiectelor care să ghideze punerea în aplicare a proiectului. Comitetele de coordonare a proiectelor vor supraveghea și valida direcția generală și politica proiectului (sau alte responsabilități care urmează să fie specificate). Entitatea de punere în aplicare va raporta periodic Comitetului de coordonare a proiectului, care va examina evoluția proiectului și va oferi orientări cu privire la aspectele-cheie. Comitetele de coordonare a proiectelor se reunesc periodic, cu titlu indicativ o dată sau de două ori pe an. Dacă este necesar, pot fi convocate reuniuni ad-hoc. Comitetul director al proiectului este format din reprezentanți ai principalelor părți interesate.

Ca parte a prerogativei sale de execuție bugetară și de protejare a intereselor financiare ale Uniunii, Delegația UE poate participa la structurile de guvernanță menționate mai sus, instituite pentru a reglementa punerea în aplicare a acțiunii.

4. MĂSURAREA PERFORMANȚEI

4.1. Monitorizare și raportare

Monitorizarea tehnică și financiară zilnică a punerii în aplicare a acestei acțiuni va fi un proces continuu și face parte din responsabilitățile partenerului de implementare. În acest scop, partenerul de implementare instituie un sistem permanent de monitorizare internă, tehnică și financiară pentru acțiune și elaborează rapoarte periodice privind progresele înregistrate (nu mai puțin de anuale) și rapoarte finale. Fiecare raport furnizează o descriere exactă a punerii în aplicare a acțiunii, a dificultăților întâmpinate, a modificărilor introduse, precum și a gradului de realizare a rezultatelor acesteia (realizări și rezultate directe), măsurat cu ajutorul indicatorilor corespunzători, utilizând ca referință matricea cadrului logic.

Comisia poate efectua vizite suplimentare de monitorizare a proiectelor, atât prin intermediul personalului propriu, cât și prin intermediul unor consultanți independenți recrutați direct de Comisie pentru evaluări independente de monitorizare (sau recrutați de agentul responsabil contractat de Comisie pentru punerea în aplicare a acestor examinări).

Roluri și responsabilități pentru colectarea, analiza și monitorizarea datelor:

- Stabilirea valorilor de referință: Valorile de referință, țintele și sursele de date au fost definite parțial în cadrul logaritmic. Acestea vor fi reconfirmate sau modificate, dacă este necesar, la momentul contractării. Dacă este necesar, vor fi comandate studii suplimentare.
- Colectarea și raportarea datelor: Colectarea și raportarea datelor vor fi sub responsabilitatea partenerilor de implementare.
- Monitorizare & Evaluare (M &E-) Capacități: Capacitățile țării partenere sunt consolidate printr-o intervenție specifică. Deși această acțiune nu prevede un sprijin specific pentru M &E, ea va necesita, cu siguranță, implicarea activă a sistemului de țară M &E.
- Participarea activă și semnificativă a părților interesate: Această acțiune a fost concepută pe baza consultărilor cu un grup mare de părți interesate, inclusiv Guvernul, sectorul de afaceri și societatea civilă. Aceasta este în concordanță cu multe dintre prioritățile identificate în urma consultării și cu strategiile și programele guvernamentale. Se preconizează că un număr mare de părți interesate vor beneficia de pe urma acesteia și o vor sprijini în mod activ. Se va acorda atenția cuvenită sensibilizării cu privire la acțiune și la beneficiile acesteia, pentru a asigura participarea activă a părților interesate.

4.2. Evaluare

Având în vedere natura acțiunii, se va efectua o evaluare finală pentru această acțiune sau pentru componentele acesteia prin intermediul unor consultanți independenți contractați de Comisie.

Acesta va fi realizat în scopuri de responsabilizare și învățare la diferite niveluri (inclusiv pentru revizuirea politicilor), ținând seama în special de faptul că acțiunile subsecvente pot fi lansate în cadrul unora dintre priorități.
Comisia informează partenerul de implementare cu cel puțin 30 de zile înainte de datele prevăzute pentru misiunile de evaluare. Partenerul de implementare colaborează în mod eficient și eficace cu experții în evaluare și, printre altele, le furnizează toate informațiile și documentele necesare, precum și accesul la sediul și activitățile proiectului.
Rapoartele de evaluare sunt comunicate țării partenere și altor părți interesate importante, urmând cele mai bune practici de diseminare a evaluării. Partenerul de implementare și Comisia analizează concluziile și recomandările evaluărilor și, după caz, în acord cu țara parteneră, decid de comun acord cu privire la acțiunile ulterioare care trebuie întreprinse și la orice ajustări necesare, inclusiv, dacă se indică, reorientarea proiectului.
Serviciile de evaluare pot fi contractate în temeiul unui contract-cadru.

4.3. Audit și verificări

Fără a aduce atingere obligațiilor aplicabile contractelor încheiate pentru punerea în aplicare a prezentei acțiuni, Comisia poate, pe baza unei evaluări a riscurilor, să contracteze misiuni de audit independente sau de verificare pentru unul sau mai multe contracte sau acorduri.

5. COMUNICARE ȘI VIZIBILITATE

Comunicarea și vizibilitatea reprezintă o obligație contractuală pentru toate entitățile care pun în aplicare acțiuni externe finanțate de UE de a promova sprijinul Uniunii Europene pentru activitatea lor în rândul publicului relevant.

În acest scop, ele trebuie să respecte instrucțiunile date în *cerințele de comunicare și vizibilitate* din 2018 (astfel cum au fost actualizate prin cerințele de comunicare și vizibilitate în vigoare în actuala perioadă de programare 2021-2027), în special în ceea ce privește utilizarea emblemei UE și elaborarea unui plan specific de comunicare și vizibilitate, care să fie finalizat pentru fiecare acțiune la începutul punerii în aplicare.

Aceste obligații se aplică în mod egal, indiferent dacă acțiunile în cauză sunt puse în aplicare de Comisie, de țara parteneră (de exemplu, în ceea ce privește reformele sprijinite prin sprijin bugetar), de contractanți, de beneficiarii granturilor sau de entitățile cărora le-a fost încredințată execuția. În fiecare caz, trebuie inclusă o trimitere la obligațiile contractuale relevante în acordul de finanțare respectiv, în contractele de achiziții publice și de grant și în acordurile de delegare respective.

Măsurile de comunicare și vizibilitate pot fi finanțate din sumele alocate acțiunii. În scopul creșterii vizibilității UE și a contribuției sale la această acțiune, Comisia poate semna sau încheia declarații comune, ca parte a prerogativei sale de execuție bugetară și pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii. Măsurile de vizibilitate și comunicare ar trebui, de asemenea, să promoveze transparența și responsabilitatea în ceea ce privește utilizarea fondurilor.

Ar trebui măsurată eficacitatea activităților de comunicare privind sensibilizarea cu privire la acțiune și la obiectivele acesteia, precum și cu privire la finanțarea acțiunii de către UE.

Partenerii de implementare informează pe deplin Comisia și delegația/biroul UE în cauză cu privire la planificarea și punerea în aplicare a activităților specifice de vizibilitate și comunicare înainte de începerea lucrărilor. Partenerii de implementare vor asigura o vizibilitate adecvată a finanțării UE și vor raporta comitetelor de monitorizare relevante cu privire la acțiunile de vizibilitate și de comunicare, precum și cu privire la rezultatele acțiunii globale.

ANEXA II – CONDIȚII GENERALE

Tabel cu conținutul

Partea întâi: Dispoziții aplicabile activităților pentru care partenerul este contractant
ANEXA II – CONDIȚII GENERALE 1
Partea întâi: Dispoziții aplicabile activităților pentru care Partenerul este autoritatea contractantă 2
Articolul 1 Principii generale 5
Articolul 2 Termenul-limită pentru semnarea contractelor și a acordurilor de către partener 5
Articolul 3 Excluderea și sancțiunile administrative 6
Articolul 4 Delegare parțială 8
Proceduri de atribuire 8
Control ex ante 8
Proceduri de plată 8
Articolul 5 Componenta de avans a devizului de program 10
Cererea 10
Proceduri de atribuire 11
Control ex ante 11
Declarația de gestiune 11
Plăți 11
Articolul 6 Fond comun gestionat de partener 12
Cererea 12
Proceduri de atribuire 12
Punerea în aplicare 13
Articolul 7 Publicarea de către partener a informațiilor privind contractele de achiziții publice și de grant 13
Articolul 8 Recuperarea fondurilor 14
Articolul 9 Creanțe financiare în cadrul contractelor de achiziții publice și al contractelor de grant 14
Articolul 10 Depășiri ale costurilor și modalități de finanțare a acestora 14
Partea a doua: Dispoziții aplicabile sprijinului bugetar 15
Articolul 11 Dialogul politic 15
Articolul 12 Verificarea condițiilor și a plăților 15
Articolul 13 Transparența sprijinului bugetar 15
Articolul 14 Recuperarea sprijinului bugetar 15
Partea a treia: Dispoziții aplicabile prezentei acțiuni ca întreg, Indiferent de modul de gestionare. 16
Articolul 15 Perioada de executare și termenul de contractare 16
Articolul 16 Verificări și controale efectuate de Comisie, de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de Curtea de Conturi Europeană 16
Articolul 17 Sarcinile partenerului în combaterea neregulilor, a fraudei și a corupției 17
Articolul 18 Suspendarea plăților 18
Articolul 19 Alocarea fondurilor recuperate de Comisie pentru acțiune 18
Articolul 20 Dreptul de stabilire și de ședere 19
Articolul 21 Dispoziții fiscale și vamale și acorduri de schimb valutar 19
Articolul 22 Confidențialitate 19
Articolul 23 Utilizarea studiilor 19
Articolul 24 Consultarea dintre partener și Comisie 19
Articolul 25 Modificarea prezentului acord de finanțare 21
Articolul 26 Suspendarea prezentului acord de finanțare 21
Articolul 27 Rezilierea prezentului acord de finanțare 22
Articolul 28 Modalități de soluționare a litigiilor 23

Partea întâi: Dispoziții aplicabile activităților pentru care Partenerul este autoritatea contractantă

Articolul 1 – principii generale

1.1 Scopul părții întâi este de a defini sarcinile încredințate partenerului în cadrul gestiunii indirecte, astfel cum sunt descrise în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) și de a defini drepturile și obligațiile partenerului și ale Comisiei în îndeplinirea acestor sarcini.

Partea întâi se aplică sarcinilor legate de contribuția UE, singură sau în combinație cu fondurile partenerului sau ale unei părți terțe, în cazul în care aceste fonduri sunt puse în aplicare prin cofinanțare comună, și anume în cazul în care acestea sunt puse în comun.

Aceste sarcini includ punerea în aplicare de către partener, în calitate de autoritate contractantă, a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice, a contractelor de grant și a acordurilor de contribuție, precum și atribuirea, semnarea și executarea contractelor de achiziții publice, a contractelor de grant și a acordurilor de contribuție rezultate. În sensul părții întâi din prezentul acord de finanțare, fiecare trimitere la contractele de grant include, de asemenea, acordul de contribuție și fiecare trimitere la beneficiarii de granturi include, de asemenea, organizațiile care au semnat acorduri de contribuție.

Desemnarea entităților care țin de structura guvernamentală sau administrativă a partenerului și care sunt identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) pentru a îndeplini anumite sarcini nu se califică drept subdelegare. Aceste entități respectă drepturile și obligațiile prevăzute în partea întâi pentru partener în calitate de autorități contractante, în timp ce partenerul rămâne pe deplin responsabil pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul acord de finanțare. Trimiterile din acordul de finanțare la partener includ, de asemenea, aceste entități.

În calitate de autoritate contractantă, partenerul acționează prin delegare parțială, cu excepția cazului în care acționează în cadrul componentei de avans a unui deviz de program sau în cadrul unui fond comun gestionat de partener:

- Prin delegare parțială, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contractele de achiziții publice, contractele de grant, prin care Comisia controlează ex ante toate procedurile de atribuire și execută toate plățile aferente către contractanți și beneficiarii de granturi;
- În cadrul componentei de avans a unui deviz de program, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contractele de achiziții publice și de grant, prin care poate, până la pragurile stabilite, să desfășoare proceduri de achiziții publice și de atribuire de granturi fără sau cu un control ex ante limitat al Comisiei și să efectueze plăți către contractanți și beneficiarii de granturi, precum și în contextul forței de muncă directe.
- În cadrul unui fond comun gestionat de partener, partenerul acționează în calitate de autoritate contractantă pentru contractele de achiziții publice și contractele de grant, prin care Comisia nu controlează ex ante nicio procedură de atribuire, iar partenerul execută toate plățile aferente către contractanți și beneficiarii de granturi.

În cazul în care partenerul este un stat ACP, iar acțiunea este finanțată de FED în conformitate cu

articolul 1.1 din Condițiile Speciale, sarcinile încredințate sunt cele enumerate la articolul 35 alineatul (1) al șaselea paragraf literele (c)-(k) și la articolul 35 alineatul (2) din anexa IV la Acordul de parteneriat ACP-CE.

În cazul în care partenerul este o ACP, iar acțiunea este finanțată de FED în conformitate cu articolul 1.1 din Condițiile speciale, executarea sarcinilor încredințate respectă, de asemenea, condițiile prevăzute la articolul 86 alineatul (3) din Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană (Decizia de asociere peste mări).

1.2 Partenerul rămâne responsabil pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul acord de finanțare, chiar dacă desemnează alte entități identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) pentru a îndeplini anumite sarcini. În special, Comisia își rezervă dreptul de a suspenda plățile și de a suspenda și/sau rezilia prezentul acord de finanțare pe baza actelor, omisiunilor și/sau situațiilor oricărei entități desemnate.

1.3 Partenerul instituie și asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient. Partenerul respectă principiile bunei gestiuni financiare, transparenței, nediscriminării, vizibilității Uniunii Europene în punerea în aplicare a acțiunii și evită situațiile de conflict de interese.

Un conflict de interese există atunci când exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor oricărei persoane responsabile este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect.

Sistemul de control intern este un proces menit să ofere o asigurare rezonabilă că operațiunile sunt eficace, eficiente și economice, că raportarea este fiabilă, că activele și informațiile sunt protejate, că fraudele și neregulile sunt prevenite, detectate și corectate și că riscurile legate de legalitatea și regularitatea operațiunii financiare sunt gestionate în mod adecvat, ținând seama de caracterul multianual al activităților, precum și de natura plăților în cauză.

În special, în cazul în care partenerul efectuează plăți în cadrul componentei de avans a unui deviz de program sau în cadrul unui fond comun gestionat de partener, funcțiile ordonatorilor de credite și ale contabililor sunt separate și incompatibile între ele, iar partenerul utilizează un sistem contabil care furnizează informații exacte, complete, fiabile și în timp util.

1.4 În afara cazurilor în care partenerul aplică propriile proceduri (inclusiv în cazul unui fond colectiv gestionat de partener, cele convenite de donatorii fondului comun) și documentele standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant, partenerul desfășoară procedurile de atribuire și încheie contractele și acordurile rezultate în limba prezentului acord de finanțare.

1.5 Partenerul ia măsurile necesare pentru a asigura vizibilitatea finanțării UE pentru activitățile care i-au fost încredințate sau pentru alte activități din cadrul acestei acțiuni. Aceste măsuri fie sunt definite în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative), fie sunt convenite ulterior între partener și Comisie.

Aceste măsuri de comunicare și informare respectă cerințele în materie de comunicare și vizibilitate pentru acțiunile externe ale UE stabilite și publicate de Comisie, în vigoare la momentul adoptării măsurilor.

1.6 În cadrul delegării parțiale și al componentei de avans a unui deviz de program, partenerul păstrează toate documentele justificative financiare și contractuale relevante de la data intrării în vigoare a prezentului acord de finanțare sau de la o dată anterioară care este prevăzută ca dată de început a

eligibilității costurilor la articolul 6 din Condițiile Speciale pentru o perioadă de cinci ani de la sfârșitul perioadei de execuție, în special următoarele:

Proceduri de achiziții publice:

a. Anunț previzional cu dovada publicării anunțului de achiziție și a eventualelor rectificări
b. Numirea juriului de pe lista scurtă
c. Raport privind lista restrânsă (inclusiv anexele) și cereri
d. Dovada publicării anunțului de pe lista scurtă
e. Scrisori adresate candidaților care nu se află pe lista scurtă
f. Invitație de participare la licitație sau echivalent
g. Dosarul de licitație, inclusiv anexele, clarificările, procesele-verbale ale reuniunilor, dovada publicării
h. Numirea comitetului de evaluare
i. Raportul de deschidere a licitației, inclusiv anexele
j. Raportul de evaluare/negociere, inclusiv anexele și ofertele primite1
k. Scrisoare de notificare
l. Documente justificative
m. Scrisoare de însoțire pentru depunerea contractului
n. Scrisori către candidații respinși
o. Anunț de atribuire/anulare, inclusiv dovada publicării
p. Contracte semnate, amendamente, acte adiționale și corespondența relevantă

Cererile de propuneri și atribuirea directă de granturi:

a. Numirea comitetului de evaluare
b. Raportul de deschidere și raportul administrativ, inclusiv anexele și cererile primite2
c. Scrisori adresate solicitanților câștigători și necâștigători în urma evaluării notei de reflecție
d. Raport de evaluare a notei conceptuale
e. Raportul de evaluare a cererii complete sau raportul de negociere cu anexele relevante
f. Verificarea eligibilității și documente justificative
g. Scrisori adresate solicitanților câștigători și necâștigători cu o listă de rezervă aprobată în urma evaluării complete a candidaturii
h. Scrisoare de însoțire pentru depunerea contractului de grant
I. Anunț de atribuire/anulare cu dovada publicării

1Eliminarea ofertelor respinse la cinci ani de la încheierea procedurii de achiziții publice
2Eliminarea cererilor respinse la trei ani de la încheierea procedurii de acordare a granturilor.

j. Contracte semnate, modificări, acte adiționale și corespondența relevantă.

1.7 partenerul asigură o protecție adecvată a datelor cu caracter personal. Date cu caracter personal înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă.

Datele cu caracter personal sunt:

- Să fie prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată;
- Colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și care nu sunt prelucrate ulterior într-o un mod care este incompatibil cu aceste scopuri;
- Adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate;
- Exacte și, dacă este necesar, actualizate;
- Prelucrate într-un mod care să asigure securitatea adecvată a datelor cu caracter personal și
- Păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care sunt prelucrate datele cu caracter personal. Datele cu caracter personal incluse în documentele care trebuie păstrate de partener în conformitate cu articolul 16.1 trebuie șterse după expirarea termenului prevăzut la articolul 16.1.

Orice operațiune care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea, ștergerea sau distrugerea, se bazează pe normele și procedurile partenerului și se efectuează numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare.

În special, partenerul ia măsurile de securitate tehnice și organizatorice adecvate privind riscurile inerente oricărei astfel de operațiuni și natura informațiilor referitoare la persoana fizică în cauză, pentru:

a) A împiedica accesul oricărei persoane neautorizate la sistemele informatice care execută astfel de operațiuni, în special citirea, copierea, modificarea sau îndepărtarea neautorizată a suporturilor de stocare; introducerea neautorizată de date, precum și divulgarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a informațiilor stocate;

b) Să se asigure că utilizatorii autorizați ai unui sistem informatic care efectuează astfel de operațiuni pot accesa numai informațiile la care se referă dreptul lor de acces;

c) Să își proiecteze structura organizatorică astfel încât să îndeplinească cerințele de mai sus.

Articolul 2 – termenul-limită pentru semnarea contractelor și a acordurilor de către partener

2.1 Contractele de achiziții publice și contractele de grant se semnează în cursul perioadei operaționale de punere în aplicare a prezentului acord de finanțare.

La punerea în aplicare a unei acțiuni cu donatori multipli, contractele de achiziții publice și contractele de grant se încheie în termenul de contractare prevăzut în Condițiile Speciale sau pentru componenta de avans a devizului de program.

În cazul în care acțiunea nu este o acțiune cu donatori multipli, contractele de achiziții publice și contractele de grant se încheie în termen de cel mult trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord de finanțare.

Contractele de achiziții publice suplimentare și contractele de grant care rezultă dintr-o modificare a prezentului acord de finanțare care majorează contribuția UE se semnează în termen de cel mult trei ani de la intrarea în vigoare a respectivei modificări la prezentul acord de finanțare sau pentru o acțiune cu donatori multipli în termenul stabilit pentru contractarea contribuției suplimentare a UE.

Termenul de trei ani pentru acțiunile care nu sunt cu donatori multipli nu poate fi prelungit, cu excepția cazului în care acțiunea este finanțată de FED. În astfel de cazuri, prelungirea este prevăzută la articolul 6 din Condițiile Speciale.

2.2 Cu toate acestea, următoarele tranzacții pot fi semnate în orice moment pe parcursul perioadei de punere în aplicare operațională:

a. modificări ale contractelor de achiziții publice și ale contractelor de grant deja semnate;

b. contracte de achiziții publice și contracte de grant care urmează să fie încheiate după rezilierea anticipată a

contractele de achiziții publice și contractele de grant existente;

c. contracte privind auditul și evaluarea, care pot fi, de asemenea, semnate în timpul închiderii perioada;

d. costurile de exploatare menționate la articolul 5.1;

2.3 După expirarea termenelor menționate la articolul 2.1, soldul financiar pentru activitățile conexe încredințate partenerului pentru care contractele nu au fost semnate în mod corespunzător este dezangajat de către Comisie.

2.4 O astfel de dezangajare nu se aplică fondurilor înscrise în buget pentru audit și evaluări menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (c) sau costurilor de funcționare menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (d).

De asemenea, o astfel de dezangajare nu se aplică soldului financiar al rezervei pentru cheltuieli neprevăzute sau fondurilor disponibile din nou după rezilierea anticipată a unui contract menționat la articolul 2.2 litera (b), care pot fi utilizate pentru finanțarea contractelor menționate la articolul 2.2.

Article 3 Excluderea și sancțiunile administrative

3.1 Criterii de excludere

3.1.1 Atunci când aplică procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și de grant, partenerul se asigură, în consecință, că nu se atribuie niciun contract de achiziții publice sau de grant finanțat de UE unui operator economic sau unui solicitant de grant dacă operatorul economic sau solicitantul grantului fie el însuși, fie o persoană cu putere de reprezentare, de decizie sau de control asupra acestuia, se află într-una dintre situațiile de excludere prevăzute în procedurile relevante și în documentele standard ale Comisiei.

3.1.2 La aplicarea propriilor proceduri (inclusiv, în cazul unui fond comun gestionat de partener, a celor convenite de donatorii fondului comun) și a documentelor standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant, partenerul adoptă măsuri, în conformitate cu propria sa legislație națională, pentru a se asigura că niciun contract de achiziții publice sau de grant finanțat de UE nu este atribuit unui operator economic sau unui solicitant de grant dacă partenerul constată că aceste entități:

a) sau persoanele care au putere de reprezentare, de decizie sau de control asupra lor au făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală, spălare de bani, infracțiuni legate de terorism,

exploatarea prin muncă a copiilor sau trafic de persoane;

b) sau persoanele cu putere de reprezentare, de decizie sau de control asupra lor au făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive pentru o neregulă care afectează interesele financiare ale UE;

c) se fac vinovați de declarații false în furnizarea informațiilor solicitate ca o condiție de participare la procedură sau în cazul în care nu au furnizat aceste informații;

d) au făcut obiectul unei hotărâri definitive sau al unei decizii administrative definitive prin care se stabilește că entitățile au creat o entitate într-o altă jurisdicție cu intenția de a eluda obligațiile fiscale, sociale sau orice alte obligații legale cu aplicare obligatorie în jurisdicția în care își are sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității;

e) au fost create cu intenția descrisă la litera (d) de mai sus, astfel cum s-a stabilit printr-o hotărâre definitivă sau printr-o decizie administrativă definitivă.

Partenerul poate lua în considerare, după caz și pe propria răspundere, informațiile conținute în sistemul de detectare timpurie și de excludere al Comisiei atunci când atribuie contracte de achiziții publice și de grant. Accesul la informații poate fi acordat prin intermediul punctului (punctelor) de legătură sau prin consultare Comisiei (Comisia Europeană, DirecțiaGenerală Buget, contabilul Comisiei, BRE2-13/505, B-1049 Bruxelles, Belgia și prin e-mail la adresa BUDG-C01-EXCL-DB@ec.europa.eu în copie la adresa Comisiei identificată la articolul 3 din Condițiile Speciale). Comisia poate refuza efectuarea plăților către un contractant sau beneficiar al unui grant aflat într-o situație de excludere.

3.2 Obligația de informare

Partenerul informează Comisia atunci când un operator economic sau un solicitant de grant se află într-o situație menționată la articolul 3.1, a comis nereguli și fraude sau a fost găsit vinovat de o încălcare gravă a obligațiilor sale contractuale.

3.3 Sancțiuni administrative

În cazul în care partenerul ia cunoștință de una dintre situațiile menționate la articolul 3.1 în punerea în aplicare a sarcinilor descrise în anexa I, partenerul impune operatorului economic sau solicitantului de grant, în condițiile legislației sale naționale, o excludere de la viitoarele sale proceduri de achiziții publice sau de acordare de granturi și/sau o sancțiune financiară proporțională cu valoarea contractului în cauză. Astfel de sancțiuni financiare sau excluderi se impun în urma unei proceduri contradictorii care asigură dreptul la apărare al persoanei în cauză.

Partenerul poate fi scutit de obligațiile prevăzute la alineatul (1) în cazul în care:

- legislația națională a partenerului nu permite impunerea unei excluderi și/sau a sancțiune financiară;
- protejarea intereselor financiare ale UE necesită impunerea unei obligații administrative sancțiuni în termene incompatibile cu procedurile interne ale partenerului;
- impunerea unei sancțiuni administrative necesită mobilizarea resurselor dincolo de mijloacele partenerului,
- legislația sa națională nu permite excluderea unui operator economic din întreaga UE proceduri de atribuire finanțate.

În astfel de cazuri, partenerul va notifica Comisiei obstacolul său. Comisia poate decide să impună operatorului economic sau solicitantului o excludere de la viitoarele proceduri de atribuire

finanțate de UE și/sau o sancțiune financiară între 2 % și 10 % din valoarea totală a contractului în cauză.

Articolul 4 — Delegare parțială

Proceduri de atribuire

4.1 Sarcinile sunt îndeplinite de partener în conformitate cu procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant, în vigoare la data lansării procedurii în cauză.

Control ex ante

4.2 Pentru a permite controlul ex ante, partenerul prezintă Comisiei spre aprobare dosarele de licitație și documentele pentru cererile de propuneri înainte de lansarea invitațiilor de participare la licitație și a cererilor de propuneri. De asemenea, partenerul invită Comisia la deschiderea ofertelor și a propunerilor și furnizează Comisiei copii ale ofertelor și propunerilor primite. Partenerul notifică Comisiei rezultatele examinării ofertelor și propunerilor și prezintă Comisiei spre aprobare propunerea de atribuire, precum și proiectele de contracte de achiziții publice și de contracte de grant.

Pe durata punerii în aplicare a contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant, partenerul prezintă, de asemenea, Comisiei spre aprobare prealabilă proiectele de acte adiționale și proiectele de ordine administrative la acestea.

Partenerul invită Comisia la acceptarea provizorie și finală.

Raport/Declarație de gestiune

4.3 În cazul în care articolul 5 din Condițiile speciale prevede astfel, raportul privind punerea în aplicare a sarcinilor încredințate partenerului urmează modelul prevăzut în anexa III, iar declarația de gestiune respectă modelul prevăzut în anexa IV. În acest caz, nu este necesar să se furnizeze o opinie de audit extern independentă privind declarația de gestiune, efectuată în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional, deoarece Comisia efectuează auditurile pentru această acțiune. Aceste audituri vor verifica veridicitatea afirmațiilor făcute în declarația de gestiune și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente efectuate.

Proceduri de plată

4.4 Partenerul furnizează Comisiei cererile de plată aprobate în următoarele termene, începând de la data primirii cererii de plată, fără a lua în calcul perioadele de suspendare a termenului de plată:

a)) pentru prefinanțarea specificată în contractul de achiziții publice și în contractul de grant:
   (i) 15 de zile calendaristice pentru o acțiune finanțată din buget;
   (ii) 30 de zile calendaristice pentru o acțiune finanțată din FED;

b) 45 de zile calendaristice pentru alte plăți

Comisia acționează în conformitate cu articolele 4.9 și 4.10 în termenul de plată prevăzut în contractul de achiziție și în contractele de grant minus termenele menționate anterior.

4.5 La primirea unei cereri de plată din partea unui contractant sau a unui beneficiar de grant, partenerul informează Comisia cu privire la primirea acesteia și examinează imediat dacă cererea este admisibilă, și anume dacă aceasta conține identificarea contractantului sau a beneficiarului de grant respectiv, contractul sau acordul în cauză, suma, moneda și data. În cazul în care partenerul ajunge

la concluzia că cererea este inadmisibilă, acesta o respinge și informează contractantul sau beneficiarul grantului cu privire la această respingere și la motivele respingerii, în termen de 30 de zile de la primirea cererii. Partenerul informează, de asemenea, Comisia cu privire la această respingere și la motivele sale.

4.6 La primirea unei cereri de plată admisibile, partenerul examinează dacă este datorată o plată, și anume dacă toate obligațiile contractuale care justifică plata au fost îndeplinite, inclusiv examinarea unui raport, după caz. În cazul în care partenerul ajunge la concluzia că nu este datorată o plată, acesta informează contractantul sau beneficiarul grantului cu privire la aceasta, precum și cu privire la motivele care stau la baza acesteia. Transmiterea acestor informații suspendă termenul de plată. Comisia primește o copie a informațiilor astfel transmise. Comisia este, de asemenea, informată cu privire la răspunsul sau acțiunea corectivă a contractantului sau a beneficiarului grantului. Răspunsul sau acțiunea prin care se urmărește remedierea nerespectării obligațiilor sale contractuale reîncepe să curgă termenul de plată. Partenerul examinează acest răspuns sau această acțiune în temeiul prezentului punct.

4.7 În cazul în care Comisia nu este de acord cu concluzia partenerului potrivit căreia o plată nu este datorată, aceasta informează partenerul în acest sens. Partenerul își reexaminează poziția și, în cazul în care ajunge la concluzia că plata este datorată, informează în acest sens contractantul sau beneficiarul grantului. Suspendarea termenului de plată se revocă odată cu transmiterea acestor informații. Partenerul informează, de asemenea, Comisia. Partenerul procedează în continuare în conformitate cu articolul 4.8.

În cazul în care dezacordul dintre partener și Comisie persistă, Comisia poate plăti partea necontestată din suma facturată, cu condiția ca aceasta să poată fi separată în mod clar de suma contestată. Aceasta informează partenerul și contractantul sau beneficiarul grantului cu privire la această plată parțială.

4.8 În cazul în care partenerul ajunge la concluzia că plata este datorată, acesta transferă cererea de plată și toate documentele însoțitoare necesare Comisiei spre aprobare și plată. Acesta furnizează o prezentare generală a numărului de zile rămase din termenul de plată și a tuturor perioadelor de suspendare a acestui termen.

4.9 După transferul cererii de plată în temeiul articolul 4.8, în cazul în care Comisia ajunge la concluzia că plata nu este datorată, aceasta informează partenerul și, în copie, contractantul sau beneficiarul grantului în acest sens, precum și motivele. Informarea contractantului sau a beneficiarului grantului are ca efect suspendarea termenului de plată, astfel cum se prevede în contractul încheiat. Un răspuns sau o acțiune corectivă a contractantului sau a beneficiarului grantului este tratat de partener în conformitate cu articolul 4.6.

4.10 În cazul în care partenerul și Comisia concluzionează că plata este datorată, Comisia execută plata.

4.11 În cazul în care dobânda penalizatoare este datorată contractantului sau beneficiarului grantului, aceasta se alocă între partener și Comisie proporțional cu zilele de întârziere care depășesc termenele prevăzute la articolul 4.4, sub rezerva următoarelor condiții:

(a) numărul de zile utilizate de partener se calculează de la data înregistrării a unei cereri de plată admisibile menționate la articolul 4.6 până la data transferului cererii către Comisie menționate la articolul 4.8 și de la data informațiilor de către Comisie

menționate la articolul 4.9 până la următorul transfer al cererii către Comisie menționat la articolul 4.8. Orice perioadă de suspendare a termenului de plată se deduce.

(b) numărul de zile utilizate de Comisie se calculează de la data următoare:
a transferului cererii de către partener menționate la articolul 4.8 la data plății și de la data transferului la data informării partenerului în temeiul articolul 4.9.

4.12 Orice circumstanțe neprevăzute de procedura de mai sus se soluționează într-un spirit de cooperare între partener și Comisie prin analogie cu dispozițiile de mai sus, respectând, în același timp, relațiile contractuale ale partenerului cu contractantul sau beneficiarul grantului.

Atunci când este posibil, una dintre părți cooperează, la cererea celeilalte părți, pentru a furniza informații utile pentru evaluarea cererii de plată, chiar înainte ca cererea de plată să fie transferată în mod oficial către prima parte sau returnată de la aceasta.

4.13 Un contract de achiziții publice sau un contract de grant care nu a dat naștere niciunei plăți în termen de doi ani de la semnarea sa este reziliat automat, iar finanțarea sa este dezangajată, cu excepția litigiilor în fața instanțelor judecătorești sau a organismelor arbitrale.

Article 5 — Componenta de avans a devizului de program

Cererea

5.1 Devizul de program este un document care stabilește programul activităților care urmează să fie desfășurate și resursele umane și materiale necesare, bugetul corespunzător și modalitățile tehnice și administrative detaliate de punere în aplicare pentru executarea acestor activități operaționale pe parcursul perioadei operaționale de punere în aplicare a prezentului acord de finanțare.

Devizul de program care pune în aplicare acordul de finanțare trebuie să respecte procedurile și documentele standard privind devizele de program stabilite de Comisie, în vigoare la data adoptării devizului de program în cauză.

Organismul care pune în aplicare aceste activități operaționale în cadrul devizului de program poate fi administrația centrală a partenerului (operațiuni centrale) sau un organism de drept public sau de drept privat mandatat cu o misiune de serviciu public (operațiuni publice) sau, numai în cadrul FED, un organism de drept privat fără misiune de serviciu public pe baza unui contract de servicii (operațiuni private comandate).

Devizul de program are o componentă de avans și poate avea o componentă de angajamente specifice.

În cadrul componentei angajamentelor specifice, se aplică articolul 4.

În cadrul componentei de avans a devizului de program, organismul de implementare poate, până la pragurile stabilite, să desfășoare proceduri de achiziții publice și de acordare de granturi fără un control ex ante limitat al Comisiei sau cu un control ex ante limitat al acesteia și să efectueze plăți către contractanți și beneficiarii de granturi, precum și în contextul forței de muncă directe.

Forța de muncă directă se referă la activitățile operaționale pe care organismul de punere în aplicare le execută direct prin utilizarea personalului pe care îl angajează și/sau a resurselor sale existente (mașini, echipamente, alte resurse).

Costurile de funcționare suportate de organismul de punere în aplicare pot fi eligibile pentru finanțare din partea UE în cadrul componentei de avans a devizului de program. În acest caz, acestea

sunt eligibile pentru finanțare din partea UE pe întreaga durată a perioadei de execuție a prezentului acord de finanțare, cu excepția cazului în care articolul 6 din Condițiile Speciale prevede un început mai devreme al eligibilității costurilor. Costurile de funcționare sunt costurile organismului de punere în aplicare suportate pentru îndeplinirea sarcinilor de punere în aplicare și includ personalul local, utilitățile (de exemplu, apă, gaz și electricitate), închirierea de spații, consumabilele, întreținerea, deplasările pe termen scurt în interes de serviciu și combustibilul pentru vehicule. Acestea nu includ achiziționarea de vehicule sau de alte echipamente sau nicio activitate operațională. Aceste costuri de exploatare obișnuite pot fi percepute și plătite în conformitate cu procedurile proprii ale organismului de punere în aplicare.

Proceduri de atribuire

5.2 În cadrul componentei de avans a devizului de program, organismul de implementare poate desfășura, total sau parțial, procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant în conformitate cu propriile proceduri și documente standard, în măsura în care Comisia obține dovezi prealabile că organismul de punere în aplicare al partenerului:

- asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient și
- aplică norme și proceduri adecvate pentru achiziții și/sau granturi.

În măsura în care nu se obțin astfel de dovezi, procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice și a contractelor de grant sunt efectuate de organismul de punere în aplicare în conformitate cu procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie, în vigoare la data lansării procedurii în cauză.

Control ex ante

5.3 În cadrul componentei de avans, cu excepția cazului în care acordurile tehnice și administrative ale devizului de program prevăd altfel, organismul de execuție prezintă Comisiei spre aprobare prealabilă dosarele de licitație și propunerile de decizie de atribuire a contractelor de achiziții publice a căror valoare depășește 100,000 EUR, precum și toate orientările privind cererile și propunerile pentru deciziile de atribuire a contractelor de grant, care urmează procedurile și documentele standard stabilite și publicate de Comisie.

Pe lângă obligațiile de ținere a evidențelor prevăzute la articolul 1.6 din prezentele condiții generale, partenerul păstrează, în aceeași perioadă, toate documentele justificative financiare și contractuale relevante.

Declarația de gestiune

5.4 Partenerul transmite anual Comisiei, până la data prevăzută la articolul 6 din Condițiile Speciale, o declarație de gestiune semnată de partener utilizând modelul din anexa IV.

În acest caz, nu este necesar să se furnizeze o opinie de audit extern independentă privind declarația de gestiune, efectuată în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional, deoarece Comisia efectuează auditurile pentru această acțiune. Aceste audituri vor verifica veridicitatea afirmațiilor făcute în declarația de gestiune și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente efectuate.

Plăți

5.5 Comisia transferă prima tranșă de prefinanțare, la semnarea devizului de program de către toate

părțile, în termen de 60 de zile calendaristice în cazul în care devizul de program este finanțat de FED și în termen de 30 de zile calendaristice în cazul în care acesta este finanțat de la bugetul UE;

Comisia plătește celelalte tranșe de prefinanțare în termen de 60 de zile calendaristice de la primirea și aprobarea cererii de plată și a rapoartelor acesteia.

Dobânda penalizatoare este datorată în conformitate cu Regulamentul financiar aplicabil. Termenul de plată poate fi suspendat de Comisie prin informarea partenerului, în orice moment în cursul perioadei menționate mai sus, că cererea de plată nu poate fi onorată, fie pentru că suma nu este exigibilă, fie pentru că nu au fost prezentate documentele justificative corespunzătoare. În cazul în care informațiile care pun la îndoială eligibilitatea cheltuielilor care figurează într-o cerere de plată ajung la cunoștința Comisiei, aceasta poate suspenda termenul de plată în scopul unei verificări suplimentare, inclusiv al unui control la fața locului, pentru a stabili, înainte de efectuarea plății, dacă cheltuielile sunt într-adevăr eligibile. Suspendarea și motivele acesteia sunt comunicate partenerului cât mai curând posibil. Termenul de plată se reia odată ce documentele justificative lipsă au fost furnizate sau cererea de plată a fost corectată.

5.6 Comisia efectuează plăți într-un cont bancar deschis la o instituție financiară acceptată de Comisie.

5.7 Partenerul garantează că fondurile plătite de Comisie pot fi identificate în acest cont bancar.

5.8 Transferurile în euro se convertesc, dacă este necesar, în moneda națională a partenerului pe măsură ce și când trebuie efectuate plățile de către partener, la cursul bancar în vigoare în ziua plății de către partener.

Article 6 — Fond comun gestionat de partener

Cererea

6.1 Partenerul care gestionează un fond comun poate fi eligibil pentru o contribuție a UE la fondul comun respectiv, în măsura în care Comisia obține în prealabil dovezi că entitatea de management din cadrul partenerului:

- asigură funcționarea unui sistem de control intern eficace și eficient;
- utilizează un sistem contabil care furnizează informații exacte, complete și fiabile în timp util;
- face obiectul unui audit extern independent, efectuat în conformitate cu standarde de audit acceptate la nivel internațional de către un serviciu de audit independent din punct de vedere funcțional de entitatea sau persoana în cauză;
- aplică norme și proceduri adecvate pentru achiziții și granturi;
- asigură publicarea ex post a informațiilor privind destinatarii; și
- asigură o protecție rezonabilă a datelor cu caracter personal.

Proceduri de atribuire

6.2 În ceea ce privește contribuția UE la un fond comun gestionat de partener, entitatea de management din cadrul partenerului îndeplinește sarcinile în conformitate cu propriile proceduri și documente standard pentru atribuirea contractelor de achiziții publice și de grant sau cu cele convenite între donatori.

Punerea în aplicare

6.3 În ceea ce privește contribuția UE la un fond comun gestionat de partener, pe lângă drepturile și obligațiile deja prevăzute în prezentele condiții generale, partenerului i se aplică norme suplimentare detaliate în anexa V la acordul de finanțare pentru punerea în aplicare a contribuției UE la fondul comun.

Articolul 7 Publicarea de către partener a informațiilor privind contractele de achiziții publice și de grant

7.1 Partenerul se angajează să publice în fiecare an, într-un loc dedicat și ușor accesibil de pe site-ul său internet, pentru fiecare contract de achiziții și de grant pentru care este autoritate contractantă în cadrul componentei de avans a devizului de program menționat la articolul 5 și al fondurilor comune menționate la articolul 6, natura și scopul acestuia, numele și localitatea contractantului (contractanți, în cazul unui consorțiu) sau al beneficiarului grantului (beneficiarii de granturi în-cazul unui grant cu beneficiari multipli), precum și valoarea contractului.

Localitatea unei persoane fizice este o regiune la nivelul NUTS2. Localitatea unei persoane juridice este adresa acesteia.

În cazul în care o astfel de publicare pe internet este imposibilă, informațiile se publică prin orice alte mijloace adecvate, inclusiv jurnalul oficial al partenerului.

Articolul 6 din Condițiile Speciale prevede localizarea, pe internet sau în alt mod, a locului publicării; se face trimitere la această locație în locul special pe care se află site-ul internet al Comisiei.

7.2 Sprijinul pentru educație și sprijinul financiar direct pentru persoanele fizice care au cea mai mare nevoie de sprijin se publică în mod anonim și acumulat pe categorii de cheltuieli.

Numele persoanelor fizice se înlocuiesc cu „persoană fizică" la doi ani de la publicare. Numele unei entități juridice care îl conține pe cel al unei persoane fizice implicate în entitatea respectivă este considerat ca fiind numele unei persoane fizice.

Se renunță la publicarea numelor persoanelor fizice în cazul în care o astfel de publicare riscă să le încalce drepturile fundamentale sau să le prejudicieze interesele comerciale.

Partenerul prezintă Comisiei o listă de date care urmează să fie publicate cu privire la persoanele fizice, împreună cu orice justificare pentru derogările propuse de publicare, care trebuie să acorde autorizarea prealabilă pentru această listă. Dacă este necesar, Comisia completează localitatea persoanei fizice limitate la o regiune la nivelul NUTS2.

7.3 Publicarea contractelor de achiziții publice și de grant încheiate (și anume, semnate de partener și de contractant sau de beneficiarul grantului) în cursul perioadei de raportare are loc în termen de șase luni de la data prezentării raportului în conformitate cu articolul 6 din Condițiile Speciale.

7.4 Se poate renunța la publicarea contractelor în cazul în care o astfel de publicare riscă să aducă atingere intereselor comerciale ale contractanților sau ale beneficiarilor de granturi. Partenerul prezintă o listă cu aceste justificări Comisiei, care trebuie să acorde autorizația prealabilă pentru o astfel de derogare de la publicare.

7.5 În cazul în care efectuează plăți către contractanți sau beneficiari de granturi în temeiul articolul 4, Comisia asigură publicarea informațiilor privind contractele de achiziții publice și contractele de

grant în conformitate cu normele sale.

Articolul 8 — Recuperarea fondurilor

8.1 Partenerul ia toate măsurile adecvate pentru a recupera fondurile plătite în mod necuvenit.

Sumele plătite și recuperate în mod necuvenit de partener, sumele din garanțiile financiare depuse pe baza procedurilor de achiziții publice și de acordare a granturilor, sumele din sancțiunile financiare impuse de partener, precum și daunele acordate partenerului se returnează Comisiei.

8.2 Fără a aduce atingere responsabilității de mai sus a partenerului de a recupera fondurile plătite în mod necuvenit, partenerul este de acord cu faptul că, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar aplicabil și ale prezentului acord de finanțare, Comisia poate stabili în mod oficial o sumă ca fiind plătită în mod necuvenit în temeiul contractelor de achiziții publice și al contractelor de grant finanțate în temeiul părții întâi și poate proceda la recuperarea acesteia prin orice mijloace în numele partenerului, inclusiv prin compensarea sumei datorate de contractant sau de beneficiarul grantului cu oricare dintre creanțele sale împotriva UE și prin recuperare forțată în fața instanțelor competente.

8.3 În acest scop, partenerul furnizează Comisiei toate documentele și informațiile necesare. Partenerul împuternicește Comisia să efectueze recuperarea, în special prin solicitarea unei garanții din partea unui contractant sau beneficiar de grant al cărui partener este autoritatea contractantă sau prin compensarea fondurilor care trebuie recuperate cu orice sume datorate contractantului sau beneficiarului grantului de către partener în calitate de autoritate contractantă și finanțate de UE în temeiul prezentului acord de finanțare sau al altui acord de finanțare sau prin recuperare forțată în fața instanțelor competente.

8.4 Comisia informează partenerul că procedurile de recuperare au fost inițiate (inclusiv, dacă este necesar, în fața unei instanțe naționale).

8.5 În cazul în care partenerul este beneficiarul unui grant al unei entități cu care Comisia a încheiat un acord de contribuție, Comisia poate recupera fonduri de la partener care sunt datorate entității, dar pe care entitatea nu a fost în măsură să le recupereze ea însăși.

Articolul 9 Creanțe financiare în cadrul contractelor de achiziții publice și al contractelor de grant

Partenerul se angajează să discute cu Comisia înainte de a lua orice decizie cu privire la o cerere de compensare formulată de un contractant sau de un beneficiar de grant și considerată de partener ca fiind justificată în totalitate sau parțial. Consecințele financiare pot fi suportate de UE numai în cazul în care Comisia și-a dat acordul prealabil. O astfel de autorizare prealabilă este, de asemenea, necesară pentru orice utilizare a fondurilor angajate în temeiul prezentului acord de finanțare pentru a acoperi costurile care decurg din litigiile legate de contracte.

Articolul 10 Depășiri ale costurilor și modalități de finanțare a acestora

10.1 Depășirile individuale ale liniilor bugetare ale activităților puse în aplicare de partener sunt tratate prin realocarea de fonduri în cadrul bugetului general, în conformitate cu articolul 25 din prezentele condiții generale.

10.2 Ori de câte ori există un risc de depășire a sumei prevăzute pentru activitatea pusă în aplicare de partener, partenerul informează imediat Comisia și solicită autorizarea prealabilă a acesteia pentru activitățile corective planificate pentru acoperirea depășirii, propunând fie reducerea activităților, fie

utilizarea resurselor proprii sau a altor resurse din afara UE.

10.3 Dacă activitățile nu pot fi reduse sau dacă depășirea nu poate fi acoperită nici din resursele proprii ale partenerului, nici din alte resurse, Comisia poate decide, la cererea motivată corespunzător a partenerului, să acorde finanțare suplimentară din partea UE. În cazul în care Comisia ia o astfel de decizie, costurile excedentare sunt finanțate, fără a aduce atingere normelor și procedurilor relevante ale UE, prin eliberarea unei contribuții financiare suplimentare care urmează să fie stabilită de Comisie. Prezentul acord de finanțare se modifică în consecință.

Partea a doua: Dispoziții aplicabile sprijinului bugetar

Article 11 Dialogul politic

Partenerul și UE se angajează să se angajeze într-un dialog constructiv periodic la nivelul corespunzător cu privire la punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare.

În cazul în care partenerul este un stat ACP, iar această acțiune este finanțată din FED în conformitate cu articolul 1.1 din Condițiile Speciale, acest dialog poate face parte din dialogul politic mai larg prevăzut la articolul 8 din Acordul de parteneriat ACP-CE.

Article 12 Verificarea condițiilor și a plăților

12.1. Comisia verifică condițiile de plată a tranșelor componentei de sprijin bugetar, astfel cum sunt identificate în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative).

În cazul în care Comisia ajunge la concluzia că nu sunt îndeplinite condițiile de plată, aceasta informează partenerul în acest sens, fără întârzieri nejustificate.

12.2. Cererile de plată depuse de partener sunt eligibile pentru finanțare din partea UE, cu condiția să fie în conformitate cu dispozițiile prevăzute în anexa I (Dispoziții tehnice și administrative) și să fie depuse în cursul perioadei de implementare operațională.

12.3. Partenerul aplică reglementările sale naționale în materie de schimb valutar într-un mod nediscriminatoriu tuturor plăților din componenta de sprijin bugetar.

Article 13 Transparența sprijinului bugetar

Partenerul este de acord cu publicarea de către Comisie a prezentului acord de finanțare și a oricărei modificări a acestuia, inclusiv prin mijloace electronice, precum și a informațiilor de bază privind sprijinul bugetar pe care Comisia le consideră adecvate. O astfel de publicare nu conține date care încalcă legislația UE aplicabilă protecției datelor cu caracter personal.

Article 14 Recuperarea sprijinului bugetar

Comisia poate recupera integral sau parțial plățile de sprijin bugetar, cu respectarea corespunzătoare a principiului proporționalității, în cazul în care Comisia stabilește că plata a fost afectată de o neregulă gravă imputabilă partenerului, în special dacă partenerul a furnizat informații nefiabile sau incorecte sau dacă a fost implicat un act de corupție sau o fraudă.

Partea a treia: Dispoziții aplicabile prezentei acțiuni ca întreg, Indiferent de modul de gestionare

Article 15 — Perioada de executare și termenul de contractare

15.1 Perioada de executare a prezentului acord de finanțare cuprinde două perioade:

- o perioadă de punere în aplicare operațională, în care se desfășoară activitățile operaționale ale acțiunii. Această perioadă începe la data intrării în vigoare a prezentului acord de finanțare sau la data prevăzută în Condițiile Speciale și se încheie odată cu deschiderea perioadei de închidere.
- o perioadă de închidere, în cursul căreia se efectuează auditul și evaluarea finală, iar contractele și devizul de program pentru punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare sunt închise din punct de vedere tehnic și financiar. Durata acestei perioade este prevăzută la articolul 2.3 din Condițiile Speciale. Acesta începe după sfârșitul perioadei operaționale de punere în aplicare.

Aceste perioade se reflectă în acordurile care urmează să fie încheiate de partener și de Comisie în punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare, în special în acordurile de contribuție și în contractele de achiziții publice și de grant.

15.2 Costurile legate de activitățile operaționale sunt eligibile pentru finanțare din partea UE numai dacă au fost suportate în cursul perioadei operaționale de punere în aplicare; costurile suportate înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord de finanțare nu sunt eligibile pentru finanțare din partea UE, cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul 6 din Condițiile Speciale. Costurile legate de auditurile și evaluările finale, de activitățile de închidere și de costurile de exploatare menționate la articolul 5.1 sunt eligibile până la sfârșitul perioadei de închidere.

15.3 Orice sold rămas din contribuția UE se dezangajează automat în termen de cel mult șase luni de la încheierea perioadei de execuție.

15.4 În cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, se poate face o cerere de prelungire a perioadei operaționale de punere în aplicare sau a perioadei de închidere, precum și a corelației perioadei de executare. În cazul în care se convine astfel, acordul de finanțare se modifică în consecință.

15.5 Articolul 2 din prezentele condiții generale se aplică contractelor de achiziții publice, contractelor de grant și acordurilor de contribuție atribuite de Comisie în calitate de autoritate contractantă, cu excepția articolul 2.1 ultimul paragraf.

Articolul 16 – verificări și controale efectuate de Comisie, de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de Curtea de Conturi Europeană

16.1 Partenerul asistă și sprijină verificările și controalele efectuate de Comisie, OLAF și Curtea de Conturi Europeană, la cererea acestora.

Partenerul este de acord cu Comisia, OLAF și Curtea de Conturi Europeană care efectuează controale documentare și la fața locului cu privire la utilizarea finanțării UE în cadrul activităților desfășurate în temeiul prezentului acord de finanțare și efectuează un audit complet, dacă este necesar, pe baza documentelor justificative privind conturile și a documentelor contabile și a oricăror alte documente referitoare la finanțarea activităților, pe întreaga durată a prezentului acord de finanțare și timp de cinci ani de la sfârșitul perioadei de execuție.

16.2 Partenerul este de acord, de asemenea, cu faptul că OLAF poate efectua controale și verificări la fața

locului în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația UE pentru protejarea intereselor financiare ale UE împotriva fraudei și a altor nereguli.

În acest scop, partenerul acordă funcționarilor Comisiei, OLAF și Curții de Conturi Europene, precum și agenților autorizați ai acestora, acces la amplasamentele și incintele în care se desfășoară operațiunile finanțate în temeiul prezentului acord de finanțare, inclusiv la sistemele informatice ale acestora, precum și la orice documente și date computerizate privind gestiunea tehnică și financiară a acestor operațiuni și ia toate măsurile adecvate pentru a le facilita activitatea. Accesul agenților autorizați ai Comisiei, ai OLAF și ai Curții de Conturi Europene se acordă în condiții de strictă confidențialitate față de terți, fără a aduce atingere obligațiilor de drept public care le revin. Documentele trebuie să fie accesibile și depuse într-un mod care să permită o inspecție ușoară, partenerul fiind obligat să informeze Comisia, OLAF sau Curtea de Conturi Europeană cu privire la locul exact în care sunt păstrate.

16.3 Controalele și auditurile descrise mai sus se aplică, de asemenea, contractanților, beneficiarilor de granturi, organizațiilor care au semnat acorduri de contribuție și subcontractanților care au primit finanțare din partea UE.

16.4 Misiunile la fața locului sunt notificate partenerului de către agenți numiți de Comisie, OLAF sau Curtea de Conturi Europeană.

Articolul 17 – sarcinile partenerului în combaterea neregulilor, a fraudei și a corupției

17.1 Partenerul informează imediat Comisia cu privire la orice element care îi este adus la cunoștință și care suscită suspiciuni de nereguli, fraudă sau corupție, precum și cu privire la orice măsură luată sau planificată pentru a le soluționa.

17.2 Partenerul se asigură și verifică periodic dacă acțiunile finanțate de la buget sunt realizate și puse în aplicare în mod corect. Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a preveni, detecta și corecta neregulile și fraudele și, dacă este necesar, pentru a urmări penal și a recupera fondurile plătite în mod necuvenit.

„Neregulă" înseamnă orice încălcare a prezentului acord de finanțare, a contractelor de punere în aplicare și a devizului de program sau a dreptului UE, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a oricărei persoane care are sau ar avea ca efect prejudicierea fondurilor UE, fie prin reducerea sau pierderea veniturilor datorate UE, fie printr-o cheltuială nejustificată.

„Fraudă" înseamnă orice acțiune sau omisiune intenționată privind:

- utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care au ca efect însușirea ilegală sau reținerea necuvenită de fonduri de la bugetul general al UE sau FED;
- nedivulgarea de informații, cu încălcarea unei obligații specifice, având același efect;
- utilizarea unor astfel de fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial destinate.

17.3 Partenerul se angajează să ia toate măsurile adecvate pentru a preveni, detecta și pedepsi orice practici de corupție activă sau pasivă în cursul punerii în aplicare a acordului de finanțare.

„Corupție pasivă" înseamnă fapta săvârșită cu intenție de un funcționar care, direct sau printr-un intermediar, solicită sau primește avantaje de orice fel pentru el însuși sau pentru un terț sau acceptă o promisiune a unui astfel de avantaj, de a acționa sau de a se abține de la a acționa în conformitate cu îndatoririle sale sau în exercitarea funcțiilor sale, cu încălcarea îndatoririlor sale oficiale, care are

sau ar avea ca efect prejudicierea intereselor financiare ale Uniunii.

„Corupție activă" înseamnă fapta săvârșită cu intenție de orice persoană care promite sau acordă, direct sau printr-un intermediar, un avantaj de orice fel unui funcționar, pentru el însuși sau pentru un terț, de a acționa sau de a se abține de la a acționa în conformitate cu îndatoririle sale sau în exercițiul funcțiilor sale, cu încălcarea îndatoririlor sale oficiale, care are sau ar avea ca efect prejudicierea intereselor financiare ale UE.

17.4 În cazul în care partenerul nu ia măsurile adecvate pentru a preveni frauda, neregulile și corupția, Comisia poate adopta măsuri de precauție, inclusiv suspendarea prezentului acord de finanțare.

Article 18 Suspendarea plăților

18.1 Fără a aduce atingere suspendării sau rezilierii prezentului acord de finanțare în conformitate cu articolele 26 și, respectiv, 27, Comisia poate suspenda parțial sau total plățile în cazul în care:

a) Comisia a stabilit sau are motive serioase de îngrijorare că, pe baza informațiilor pe care le-a primit și trebuie să verifice, partenerul a comis erori substanțiale, nereguli sau fraude în cadrul procedurii de achiziții publice și de atribuire a granturilor sau în cursul punerii în aplicare a acțiunii sau partenerul nu și-a respectat obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord de finanțare, inclusiv obligațiile privind punerea în aplicare a planului de comunicare și vizibilitate;

b) Comisia a constatat sau are motive serioase de îngrijorare că, pe baza informațiilor pe care le-a primit și trebuie să verifice, partenerul a comis erori sistemice sau recurente, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului acord de finanțare sau al altor acorduri de finanțare, cu condiția ca respectivele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor să aibă un impact semnificativ asupra punerii în aplicare a prezentului acord de finanțare sau să pună sub semnul întrebării fiabilitatea sistemului de control intern al partenerului sau legalitatea și regularitatea cheltuielilor subiacente;

c) Comisia suspectează că partenerul a comis erori substanțiale, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor în cadrul procedurii de achiziții publice și de atribuire a granturilor sau în punerea în aplicare a acțiunii și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc.

d) este necesar să se prevină prejudicierea semnificativă a intereselor financiare ale UE.

18.2 Comisia informează imediat partenerul cu privire la suspendarea plăților și la motivele acestei suspendări.

18.3 Suspendarea plăților are ca efect suspendarea termenelor de plată pentru orice cerere de plată pendinte.

18.4 Pentru a relua plățile, partenerul depune eforturi pentru a remedia situația care a condus la suspendare cât mai curând posibil și informează Comisia cu privire la orice progrese înregistrate în acest sens. De îndată ce consideră că au fost îndeplinite condițiile pentru reluarea plăților, Comisia informează partenerul cu privire la aceasta.

Article 19 Alocarea fondurilor recuperate de Comisie pentru acțiune

În cazul în care acțiunea este finanțată din FED, sumele plătite și recuperate în mod necuvenit de către Comisie, sumele din garanțiile financiare depuse pe baza procedurilor de achiziții publice și de acordare a granturilor, sumele provenite din sancțiunile financiare impuse, precum și daunele-interese acordate Comisiei se alocă acestei acțiuni.

Article 20 Dreptul de stabilire și de ședere

20.1 În cazul în care acest lucru este justificat de natura contractului de achiziții publice, a contractului de grant sau a acordului de contribuție, partenerul acordă persoanelor fizice și juridice care participă la licitații pentru contracte de lucrări, bunuri sau servicii sau pentru cereri de propuneri și organizațiilor care se preconizează că vor semna acorduri de contribuție cu drept provizoriu de stabilire și de ședere pe teritoriul (teritoriile) partenerului. Acest drept rămâne valabil timp de o lună de la atribuirea contractului.

20.2 Partenerul acordă, de asemenea, dreptul contractanților de achiziții publice, beneficiarilor de granturi, organizațiilor care au semnat acorduri de contribuție și persoanelor fizice ale căror servicii sunt necesare pentru executarea prezentei acțiuni, precum și membrilor familiilor acestora care au drepturi similare pe durata punerii în aplicare a acțiunii.

Article 21 Dispoziții fiscale și vamale și acorduri de schimb valutar

21.1 Partenerul aplică contractelor de achiziții publice, contractelor de grant și acordurilor de contribuție finanțate de UE regimul fiscal și vamal cel mai favorizat aplicat statelor sau organizațiilor internaționale de dezvoltare cu care are relații.

În cazul în care partenerul este un stat ACP, nu se ține seama de aranjamentele pe care acesta le aplică celorlalte state ACP sau altor țări în curs de dezvoltare în scopul determinării tratamentului de stat privilegiat.

21.2 În cazul în care se aplică un acord-cadru care include dispoziții mai detaliate cu privire la acest subiect, se aplică, de asemenea, aceste dispoziții.

Article 22 — Confidențialitate

22.1 Partenerul este de acord că documentele și informațiile referitoare la acțiune și deținute de orice entitate pot fi transmise Comisiei, de către entitatea respectivă, exclusiv în scopul punerii în aplicare a prezentului acord de finanțare sau a altui acord de finanțare.

22.2 Fără a aduce atingere articolul 16 din prezentele condiții generale, partenerul și Comisia păstrează confidențialitatea oricăror documente, informații sau alte materiale care au legătură directă cu punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare și care sunt clasificate drept confidențiale.

22.3 Părțile obțin acordul prealabil scris al celeilalte părți înainte de a face publice aceste informații.

22.4 Părțile sunt obligate să respecte confidențialitatea timp de cinci ani de la încheierea perioadei de executare.

22.5 Partenerul respectă, de asemenea, obligațiile prevăzute la articolul 1.7 în cazul în care Comisia furnizează date cu caracter personal partenerului, de exemplu în contextul procedurilor și al contractelor gestionate de Comisie.

Article 23 Utilizarea studiilor

Contractul referitor la orice studiu finanțat în temeiul prezentului acord de finanțare include dreptul partenerului și al Comisiei de a utiliza studiul, de a-l publica și de a-l divulga terților.

Article 24 Consultarea dintre partener și Comisie

24.1 Partenerul și Comisia se consultă reciproc înainte de a iniția orice litigiu referitor la punerea în

aplicare sau interpretarea prezentului acord de finanțare, în conformitate cu articolul 28 din prezentele condiții generale.

24.2 În cazul în care Comisia constată existența unor probleme în desfășurarea procedurilor legate de gestionarea prezentului acord de finanțare, aceasta stabilește toate contactele necesare cu partenerul pentru a remedia situația și ia toate măsurile necesare.

24.3 Consultarea poate duce la modificarea, suspendarea sau rezilierea prezentului acord de finanțare.

24.4 Comisia informează periodic partenerul cu privire la punerea în aplicare a activităților descrise în anexa I care nu intră sub incidența părților întâi și a doua din prezentele condiții generale.

Articolul 25 — Modificarea prezentului acord de finanțare

25.1 Orice modificare a prezentului acord de finanțare se face în scris, inclusiv un schimb de scrisori.

25.2 În cazul în care cererea de modificare provine de la partener, acesta prezintă Comisiei cererea respectivă cu cel puțin trei luni înainte de data prevăzută pentru intrarea în vigoare a modificării, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător de partener și acceptate de Comisie. În cazuri excepționale de ajustare a obiectivelor acțiunii și/sau de creștere a contribuției UE, această cerere se depune cu cel puțin șase luni înainte de intrarea în vigoare a modificării.

25.3 Dacă ajustarea nu afectează în mod semnificativ obiectivele activității puse în aplicare în conformitate cu partea întâi din prezentele condiții generale și dacă se referă la aspecte de detaliu care nu afectează soluția tehnică adoptată și dacă nu include realocarea fondurilor sau dacă se referă la realocări de fonduri pentru o sumă echivalentă cu valoarea rezervei pentru cheltuieli neprevăzute, partenerul informează Comisia cu privire la ajustare și la justificarea acesteia în scris cât mai curând posibil și poate aplica ajustarea respectivă.

25.4 Utilizarea rezervei pentru situații neprevăzute prevăzută pentru o acțiune este supusă aprobării scrise prealabile a Comisiei.

25.5 În cazul în care Comisia consideră că partenerul încetează să îndeplinească în mod satisfăcător sarcinile încredințate în temeiul articolul 1.1 din prezentele condiții generale și fără a aduce atingere articolelor 26 și 27 din prezentele condiții generale, Comisia poate decide să preia din nou sarcinile încredințate partenerului pentru a continua punerea în aplicare a activităților în numele partenerului, după informarea acestuia în scris.

Articolul 26 Suspendarea prezentului acord de finanțare

26.1 Acordul de finanțare poate fi suspendat în următoarele cazuri:

- Comisia poate suspenda punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă o obligație care îi revine în temeiul prezentului acord de finanțare.

- Comisia poate suspenda punerea în aplicare a prezentului acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă orice obligație stabilită în temeiul procedurilor și al documentelor standard menționate la articolele 1, 4, 5 și 6 din prezentele condiții generale.

- Comisia poate suspenda prezentul acord de finanțare în cazul în care partenerul încalcă o obligație legată de respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept, în cazuri grave de corupție sau în cazul în care partenerul se face vinovat de abateri profesionale grave dovedite prin orice mijloace justificate. Abaterile profesionale grave trebuie înțelese ca oricare dintre următoarele:

  - o încălcare a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative aplicabile sau a standardelor etice ale profesiei din care face parte o persoană sau o entitate sau

  - orice comportament culpabil al unei persoane sau entități care are un impact asupra

credibilitatea atunci când un astfel de comportament denotă o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă.

- Prezentul acord de finanțare poate fi suspendat în cazuri de forță majoră, astfel cum sunt definite mai jos. „Forță majoră" înseamnă orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care împiedică oricare dintre părți să își îndeplinească oricare dintre obligații, care nu poate fi atribuit unei erori sau neglijențe din partea acestora (sau din partea contractanților, agenților sau angajaților acestora) și care se dovedește insurmontabil în pofida tuturor diligențelor necesare. Defectele echipamentelor sau materialelor sau întârzierile în punerea la dispoziție a acestora, conflictele de muncă, grevele sau dificultățile financiare nu pot fi invocate ca forță majoră. O parte nu este considerată vinovată de încălcarea obligațiilor sale în cazul în care este împiedicată să le îndeplinească de un caz de forță majoră despre care cealaltă parte este informată în mod corespunzător. O parte care se confruntă cu un caz de forță majoră informează fără întârziere cealaltă parte, precizând natura, durata probabilă și efectele previzibile ale problemei, și ia orice măsură pentru a reduce la minimum eventualele prejudicii. Niciuna dintre părți nu este considerată răspunzătoare pentru încălcarea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului acord de finanțare în cazul în care este împiedicată să le îndeplinească din cauza unui caz de forță majoră, cu condiția să ia măsuri pentru a reduce la minimum orice prejudiciu posibil.
- În cazuri precum criza sau schimbarea poziției la nivel național (de exemplu, în ceea ce privește prioritățile sale politice).

26.2 Comisia poate suspenda prezentul acord de finanțare fără notificare prealabilă.

26.3 Comisia poate lua orice măsură de precauție adecvată înainte ca suspendarea să aibă loc.

26.4 Atunci când se notifică suspendarea, se indică consecințele pentru contractele de achiziții publice și de grant în curs, pentru acordurile de contribuție și pentru devizul de program.

26.5 Suspendarea prezentului acord de finanțare nu aduce atingere suspendării plăților și rezilierii prezentului acord de finanțare de către Comisie în conformitate cu articolul 18 și 27 din condițiile generale.

26.6 Părțile reiau punerea în aplicare a acordului de finanțare de îndată ce condițiile permit acest lucru, cu aprobarea scrisă prealabilă a Comisiei. Acest lucru nu aduce atingere eventualelor modificări ale prezentului acord de finanțare care ar putea fi necesare pentru a adapta acțiunea la noile condiții de punere în aplicare, inclusiv, dacă este posibil, prelungirea perioadei operaționale de punere în aplicare sau rezilierea prezentului acord de finanțare în conformitate cu articolul 27.

Article 27 Rezilierea prezentului acord de finanțare

27.1. În cazul în care problemele care au condus la suspendarea prezentului acord de finanțare nu au fost soluționate în termen de maximum 180 de zile, oricare dintre părți poate rezilia prezentul acord de finanțare cu un preaviz de 30 de zile.

27.2. Fără a aduce atingere articolul 27.1 de mai sus, în cazul în care Comisia consideră, în orice moment, că scopul prezentului acord de finanțare nu mai poate fi îndeplinit în mod eficace sau corespunzător, prezentul acord de finanțare poate fi reziliat prin notificarea (30) motivată în scris

cu notificarea.

27.3. Prezentul acord de finanțare încetează automat în cazul în care nu a fost semnat niciun contract de punere în aplicare în termenele prevăzute la articolul 2.

27.4. Consecințele acestor încetări asupra activităților în curs pot fi analizate, după caz, și stabilite de la caz la caz.

Articole 28 Modalități de soluționare a litigiilor

28.1 Orice litigiu privind prezentul acord de finanțare care nu poate fi soluționat în termen de șase luni prin consultările dintre părți prevăzute la articolul 24 din prezentele condiții generale poate fi soluționat prin arbitraj, la cererea uneia dintre părți.

În cazul în care partenerul este un stat ACP sau un organism sau o organizație regională ACP, iar această acțiune este finanțată din FED, litigiul este prezentat, înaintea arbitrajului și după consultările prevăzute la articolul 24 din prezentele condiții generale, Consiliului de Miniștri ACP-CE sau, între reuniunile acestuia, Comitetului ambasadorilor ACP-CE, în conformitate cu articolul 98 din Acordul de parteneriat ACP-CE. În cazul în care Consiliul sau comitetul nu reușește să soluționeze litigiul, oricare dintre părți poate solicita soluționarea litigiului prin arbitraj, în conformitate cu articolele 28.2, 28.3 și 28.4.

28.2 Fiecare parte desemnează un arbitru în termen de 30 de zile de la cererea de arbitraj. În caz contrar, oricare dintre părți poate solicita secretarului general al Curții Permanente de Arbitraj (Haga) să desemneze un al doilea arbitru. Cei doi arbitri desemnează, la rândul lor, un al treilea arbitru în termen de 30 de zile. În caz contrar, oricare dintre părți poate solicita secretarului general al Curții Permanente de Arbitraj să desemneze al treilea arbitru.

28.3 Se aplică procedura prevăzută de regulile opționale de arbitraj ale Curții Permanente de Arbitraj care implică organizații internaționale și state. Deciziile arbitrilor se iau cu majoritate de voturi în termen de trei luni.

28.4 Fiecare parte este obligată să ia măsurile necesare pentru aplicarea deciziei arbitrilor.